

İlfat

AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARININ QƏZETİ

QƏZET 1991-Cİ İLDƏN ÇIXIR

CÜMƏ AXŞAMI, 17 İYUN 2021-Cİ İL / № 22 (1240)

WWW.ULFET-AZ.COM / ULFET-AZ@MAIL.RU

“Bu gün biz dünya miqyasında, dünya çapında nadir əməkdaşlıq, iş birliyi, müttəfiqlik nümunəsi göstəririk”

İyunun 15-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Şuşa şəhərinə yola düşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı və xanımı Əminə Ərdoğanı Füzuli rayonunda qarşıladı.

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iyunun 15-də Şuşada rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda Türkiyə Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı və birinci xanım Əminə Ərdoğanı qarşıladılar. Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Türkiyə Prezidentinə raport verdi.

Türkiyə Prezidenti Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Türkiyə Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının dövlət himnləri sələndi.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qarşısından keçdi.

Dövlət başçıları rəsmi foto çəkildilər.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Milli Məclisdə çıxış edib

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyunun 16-da Milli Məclisdə olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ali qonağı Milli Məclisin sədri Səhibə Qafarova qarşılayıb. Əvvəlcə təkbətək görüş keçirilib.

Təkbətək görüşdən sonra Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan parlamentdə çıxış edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın çıxışı

- Azərbaycan Milli Məclisinin hörmətli sədri.

Əziz millət vəkilləri, xanımlar və cənablar.

Sizləri - müzəffər ölkənin parlamentinin bütün üzvlərini Türkiyədəki 84 milyon qardaşınızın adından bir millət, iki dövlət anlayışı ilə sevgi və bəxtiyarlıqla salamlayıram. Xoşbəxtəm, çünki Can Azərbaycandayam. Xoşbəxtəm, çünki Qarabağı azad etmiş qardaş Azərbaycanın Milli Məclisində sizlərlə birlikdəyəm. Xoşbəxtəm, çünki müstəqilliyinin otuzuncu ilinə çatan Azərbaycandayam. Qarabağın azad edilməsi Azərbaycanın müstəqil keçən otuz ilinin ən önəmli hadisəsidir.

Bu Zəfərlə Qafqazda qanayan bir yara qapanmış, bölgədə davamlı sülh və sabitlik üçün böyük fürsət yaranmışdır. Qafqazdakı sülh və sabitlikdən təkə Azərbaycan deyil, Ermənistan da daxil olmaqla, bütün bölgə ölkələri, hətta bütün dünya qazanacaq. Biz də azərbaycanlı qardaşlarımızla bölgənin tamamilə inkişafı, rifahın yüksəlməsi, sabitliyin möhkəmlənməsi üçün üzərimizə düşəni yerinə yetirməyə bütün səmimiyyətimizlə hazırıq.

Geridə qoyduğumuz otuz ildə - Qarabağda yaşanan böhranlı dövrdə kimlərin əlinə nə keçdiyi, kimlərin bu işdən qazancılı çıxdığı, kimlərin də itirdiyi çox yaxşı bilinir. Canı yananlar, qanı tökülənlər, acı çəkənlər, maddi və mənəvi olaraq itirənlər ancaq Qarabağda yaşayan insanlardır. Asan deyil, otuz il. Mənim azərbaycanlı qardaşlarım öz maskənlərindən, təəssüf ki, otuz ildir köçkün düşüblər. O torpaqlar işğal altında idi. İşğal altında ki həmin torpaqlar otuz il sonra, çox şükür, yenidən sahiblərinə qovuşdu.

BAX SƏHİFƏ: 2-3

DAVAMI SƏHİFƏ 4-DƏ

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası İcraiyyə Komitəsinin

BƏYANATI

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının İcraiyyə Komitəsi “Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi”nin imzalanması ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

Bəyanatda deyilir:

Azərbaycanla Türkiyə arasında mövcud olan münasibətlər bütün sahələri əhatə etməklə uğurla inkişaf edir və ildən-ilə yeni müstəviyə daxil olur. Bu dostluq və qardaşlıq illərin sınağından çıxaraq bütün dövlətlərə nümunə olacaq səviyyəyə gəlib çatıb. Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün və Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin söylədikləri “Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir” və “Bir millət, iki dövlət” ifadələri bu münasibətlərin mahiyyətini və xarakterini ortaya qoyur.

maqla əlaqələrimizin gələcək inkişafını şərtləndirir.

“Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi”nin imzalanması əlaqələrin növbəti mərhələyə daxil olduğunu, yaranmış yeni reallıqlara hesablanaaraq strateji xarakter daşdığını göstərir.

Bəyannamədə nəzərdə tutulan Qafqaz regionunda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normallaşdırılması və uzunmüddətli sülhün təmin edilməsi istiqamətində birgə səylər hər iki qardaş ölkə ilə yanaşı, digər ölkələrin də sosial-iqtisadi inkişafına tökan verəcək, siyasi əlaqələri möhkəmləndirəcək və daimi edəcək.

Beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq

ğı, siyasi münasibətləri, iqtisadi-ticarət əlaqələrini, həmçinin mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyasətini əhatə edən bəyannamə strateji xarakter daşımaqla tarixi əhəmiyyətə malikdir.

Müdafiə sahəsində edəcəyimiz əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım bir daha göstərir ki, biz bundan sonra da hər zaman bir-birimizin təhlükəsizliyini təmin olunmasında birgə addımlayacağıq.

Azərbaycan həmkarlar ittifaqı olaraq bildiririk ki, Türkiyə ilə Azərbaycanın münasibətlərini müəyyənləşdirən imzalanmış bütün sənədlər, o cümlədən Şuşa Bəyannaməsi dövlətlərimizi bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaq, ictimai həyatın bütün sahələrini əhatə edən əlaqələrimizi indikindən də artıq inkişaf etdirəcək, dostluğumuzu və qardaşlığımızı əbədləşdirəcək.

16 iyun 2021

Koronavirus infeksiyasından daha 162 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasından daha 162 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 27 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 1 nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 335 min 291 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 329 min 38 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 4959 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 1294 nəfərdir.

Ötən müddət ərzində 3 milyon 644 min 912t aparılıb. Bugünkü test sayı isə 7023-dür.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 16.06.2021
Ümumi yoluxanların sayı	335291
Yeni yoluxanların sayı	27
Ümumi sağalanların sayı	329038
Yeni sağalanların sayı	162
Aktiv xəstə sayı	1294
Ümumi test sayı	3644912
Yeni test sayı	7023
Ümumi ölümlərin sayı	4959
Yeni ölümlərin sayı	1

Hüquq məsləhətxanası

BAX SƏHİFƏ: 8

Həmkarlar ittifaqına üzv ol - iş yerinə təminat al!

(Əmək Məcəlləsinin 80-ci maddəsinə əsasən, işəgötürən həmkarlar ittifaqı üzvünü bu təşkilatın razılığı olmadan işdən azad edə bilməz)

Beynəlxalq

“Keyfiyyətli iş və yaxşı ödənişli əməkhaqqı”

BAX SƏHİFƏ: 7

Yubiley tədbirində iştirak etdilər

BAX SƏHİFƏ: 4

“Bu gün biz dünya miqyasında, dünya çapında nadir əməkdaşlıq, iş birliyi, müttəfiqlik nümunəsi göstəririk”

İyunun 15-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Şuşa şəhərinə yola düşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı və xanımı Əminə Ərdoğanı Füzuli rayonunda qarşıladı.

***

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iyunun 15-də Şuşada rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda Türkiyə Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı və birinci xanım Əminə Ərdoğanı qarşıladılar.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Türkiyə Prezidentinə raport verdi.

Türkiyə Prezidenti Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Türkiyə Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının dövlət himnləri səsləndi.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədələri altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qarşısından keçdi.

Dövlət başçıları rəsmi foto çəkdirilirlər.

***

Şuşada rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə təkbətək görüşü olub.

Görüşdən sonra Prezident İlham Əliyev “Baykar” şirkətinin baş direktoru Lutfi Haluk Bayraktara “Qarabağ” ordeni təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən Lutfi Haluk Bayraktar bu yüksək mükafata Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə, əməkdaşlığın inkişafına, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin təmin olunması istiqamətindəki haqq işinə verdiyi töhfəyə görə layiq görüldü.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, birinci xanım Əminə Ərdoğan Şuşada Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətləri Natevan, Bülbül və Üzeyir Hacıbəylinin heykəlləri önünə gəldilər.

***

Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezi-

denti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın təkbətək görüşündən sonra “Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi” imzalanıb.

Şuşa Bəyannaməsini Prezident İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan imzalayıblar.

Biz bu gün keyfiyyətə yeni əlaqələr qurmuşuq və bu Bəyannamədə göstərilən bütün müddəalar bizim gələcək iş birliyimizin təminatçısıdır.

Mən mətbuat konfranslarında, öz çıxışlarımda defələrlə demişəm ki, bu gün Türkiyə və Azərbaycan bir-birinə dünya çapında ən yaxın olan ölkələrdir. Bizi birləşdirən bir çox amillər var, ilk növbədə, tarix, mədəniyyət, ortaq etnik köklər, dilimiz, dinimiz, milli dəyərlərimiz, milli maraqlarımız, xalqlarımızın qardaşlığı bu birliyi təmin edib. Bu gün biz dünya miqyasında, dünya çapında nadir əməkdaşlıq, iş birliyi, müttəfiqlik nümunəsi göstəririk.

İmzalanmış Bəyannamə tarixə əsaslanır. Bəyannamədə xalqlarımızın böyük liderləri, öndərləri Mustafa Kamal Atatürkün və Heydər Əliyevin kəlamları öz əksini tapıb. XX əsrin əvvəllərində Mustafa Kamal Atatürk demişdir: “Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir”. XX əsrin sonlarında Heydər Əliyev demişdir: “Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir”. Bu tarixi sözlər, kəlamlar bizim fəaliyyətimiz üçün əsas amildir. Biz bu vəsiyyətə sadıq və XXI əsrdə azad edilmiş Şuşada Müttəfiqlik Bəyannaməsini imzalayarkən əcdadlarımıza sadıqlığımızı nümayiş etdiririk və gələcək nəsillərə yol göstəririk.

Birgə Bəyannamədə tarixi Qars müqaviləsinə istinad edilir. Tarixi Qars müqaviləsi düz 100 il bundan əvvəl imzalanmışdır. Bu da böyük rəmzi mənə daşıyır. Azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra müttəfiqlik haqqında imzalanan Birgə Bəyannamə bizim gələcək iş birliyimizin istiqamətini göstərir.

Bəyannamədə bir çox önəmli məsələlər öz əksini tapır. Beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlığımız, fəaliyyətimiz, siyasi əlaqələr, iqtisadi-ticarət əlaqələri, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyasəti, demək olar ki, bütün sahələr əhatə olunur. Enerji təhlükəsizliyinin, Cənub Qaz Dəhlizinin önəmi Türkiyə, Azərbaycan və Avropa üçün göstərilir və hər bir məsələ çox böyük önəm daşıyır. Mən onların arasında iki məsələni xüsusilə qeyd etmək istədim. Birincisi, müdafiə sahəsində əməkdaşlıq, iş birliyi məsələsi. Müdafiə sənayesi sahəsində və qarşılıqlı hərbi yardım məsələləri bu Bəyannamədə öz əksini tapır. Bu, tarixi nailiyyətdir. Biz bir daha göstəririk ki, bundan sonra da hər zaman bir yerdə olacağıq. Bundan sonra da bir-birimizin təhlükəsizliyini təmin edəcəyik, necə ki, bu günə qədər Türkiyə və Azərbaycan bütün məsələlərdə bir yerdədir, bundan sonra da bu, belə olacaq.

İkinci önəmli məsələ nəqliyyat məsələsidir. Bəyannamədə Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı çox açıq ifadələr öz əksini tapmışdır. Bu da ikinci Qarabağ savaşından sonra yaranmış yeni geosiyasi vəziyyətin nəticəsidir. Bu gün biz Türkiyəni və Azərbaycanı demir yolu ilə, avtomobil yolu ilə birləşdirəcək Zəngəzur dəhlizi haqqında neinki danışırıq, bu dəhlizi eməli işlərlə yaradırıq. Müttəfiqlik haqqında imzalanmış Birgə Bəyannamədə bu məsələnin əks olunması böyük mənə daşıyır.

Bu gün biz azad edilmiş Şuşada görüşürük. Bu gün bütün Azərbaycan xalqının, əminəm ki, türk xalqının gözü buradadır, dünyanın gözü

buradadır. Çünki bu səfər Azərbaycanda səbirsizliklə gözlənilirdi və bilərəm ki, böyük maraq doğurur. Bu gün buradan - qədim şəhərimiz olan Şuşadan verilən açıqlamalar bütün dünyaya səs salacaq, bunun böyük əks-sədası olacaqdır. Bu səfərin tarixi əhəmiyyəti bundan sonra uzun illər ərzində dillərdə olacaqdır.

Şuşa şəhəri işğaldan keçən il noyabrın 8-də azad edilmişdir. Şuşa şəhərini azad etmək böyük qəhrəmanlıq tələb edirdi. Şuşaya gələn hər bir insan bu sıldırım qayalara baxarkən görür ki, bu şəhəri, alınmaz qala sayılan şəhəri götürmək, azad etmək böyük qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, şücaət, fədakarlıq tələb edir. Qəhrəman Azərbaycan əsgərləri qan tökərək, şəhid olaraq, sıldırım qayalara dırmaşaraq, demək olar ki, yüngül silahlara, əliyalın Şuşanı düşmənin əlindən aldı və Azərbaycan bayrağını ucaltdı.

Bu gün Şuşada dalğalanan Azərbaycan və Türkiyə bayraqları bizim birliyimizi göstərir. İkinci Qarabağ müharibəsi başlanan gün-

dən, ilk saatlardan əziz qardaşım, sayın Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana birmənalı, dəqiq və açıq dəstək ifadə etmişdir. Müharibənin ilk saatlarından o demişdir ki, Azərbaycan tək deyil. Bu, həm bizi ruhlandırırdı, eyni zamanda, müdaxilə etmək fikrində olan bütün qüvvələri, dairələri dayandırdı, durdurdur. Dedi ki, Türkiyə Azərbaycanın yanındadır və müharibənin ilk saatlarından son dəqiqələrinə qədər əziz qardaşımın və Türkiyə Cümhuriyyətinin, qardaş türk xalqının dəstəyi bizə əlavə güc verirdi. Bu siyasi və mənəvi dəstək bizi ruhlandırırırdı. Türkiyənin bütün yerlərindən gələn mesajlar, təbriklər, dəstək, həmrəylik ifadələri bir daha bütün dünyaya bizim birliyimizi nümayiş etdirmişdir.

Bu gün Türkiyənin mətbuat nümayəndələri burada - Şuşadadırlar, onların fəaliyyətini xüsusilə qeyd etmək istəyirəm. Onlar müharibənin ən təhlükəli anlarında real vəziyyəti əks etdirmək, tamaşaçılara və dünyaya çatdırmaq üçün öz heyatlarını risk altına atırdılar. Mən özüm şəxsən müharibə dövründə bir çox hallarda Türkiyə televiziya kanallarında gedən reportajları izləmişdim və bir daha gördüm ki, burada təkcə peşəkarlıq məsələləri deyil, burada həmrəylik, sevgi ilə dolu reportajlar verilir. Azərbaycanın haqq səsi, Azərbaycanın haqlı olması dünyaya çatdırılır və ən təhlükəli yerlərdən, bombalar düşdüyü yerlərdən Türkiyənin mətbuat nümayəndələri dərhal oraya gəlmişlər, reportajlar ha-

zırlamışlar. Onlar yaxşı bildirdilər ki, Ermənistan döyüş meydanında qarşımızda duruş gətirmədiyi üçün bizim mülki vətəndaşları uzaqmənzilli raketlərlə, “Toçka-U”, “İskəndər M” raketləri ilə atəşə tutub və bu namərd atəş nəticəsində 100-dən çox mülki şəxs, o cümlədən uşaqlar, qadınlar həlak olmuşlar. Biz müharibə dövründə bütün türk xalqının məhəbbətini, sevgisini, həmrəyliyi bir daha gördük. Onsuz da bildirdik ki, biz bir millət, iki dövlətik, necə ki, rəhmətlik atam demişdir. Ancaq müharibə bir daha bütün dünyaya bunu göstərdi və biz həvə vaxt bu dəstəyi unutmayaçağıq.

İkinci Qarabağ müharibəsi tarixdə qaldı, 44 günlük müharibə nəticəsində Ermənistan ordusu tam məhv edildi. Ermənistan diz çökdü, ağ bayraq qaldırdı, təslim oldu və bizim digər bölgələrimiz bir atəş açmadan bizə qaytarıldı. Otuz ilə yaxın davam edən işğala son qoyuldu. Azərbaycan buna qardaş Türkiyənin dəstəyi ilə son qoydu. Otuz il ərzində aparılan danışıqlar heç bir nəticə vermədi. Bu, bir daha onu göstərir ki, iradə, əzmkarlıq, güc və ədalət olan yerdə hər şey əldə etmək mümkündür. Əlbəttə, Türkiyə kimi müttəfiqi olan Azərbaycan ikinci Qarabağ savaşında bundan ruhlanaraq tarixi missiyanı yerinə yetirdi, ədaləti bərpa etdi, ərazi bütövlüyünü bərpa etdi.

İndi isə yeni dövr başlayır. Əziz qardaşım bu gün Füzuli şəhərində görüşərək, onu orada qarşılayaraq Füzulinin dağılmış mənzərəsini göstərdim, Füzuli şəhəri yoxdur. Siz də oradan keçmişiniz, görmüşünüz, bir dəne də salamat bina yoxdur. Mənfur düşmən bütün binalarımızı yerləbir edib. Aqdam da belə vəziyyətdədir. Bizim tarixi abidələrimizi dağıdıb, söküb və talan ediblər. Şuşa şəhəri görün nə gündədir. Şuşa tarixi şəhərdir və 28 il işğal dövründə burada bir dəne də bina tikilməmişdir. Mən əziz qardaşıma bax, bu binanı göstərdim, Şuşa valiliyinin binası, mənim rəhmətlik atamın dövründə tikilmişdir. Şuşadakı binalar həm onun dövründə, həm də Pənahəli xanın, İbrahimxəlil xanın dövründə tikilmişdir. Mənfur

düşmən bir daşı daş üstə qoymamışdır. İndi Şuşanın dağılmış yerlərini siz görürsünüz, hələ biz bura əl gəzdirmişik. İlk dəfə mən bu ilin əvvəlində buraya gələndə şəhər tamamilə dağılmış vəziyyətdə idi.

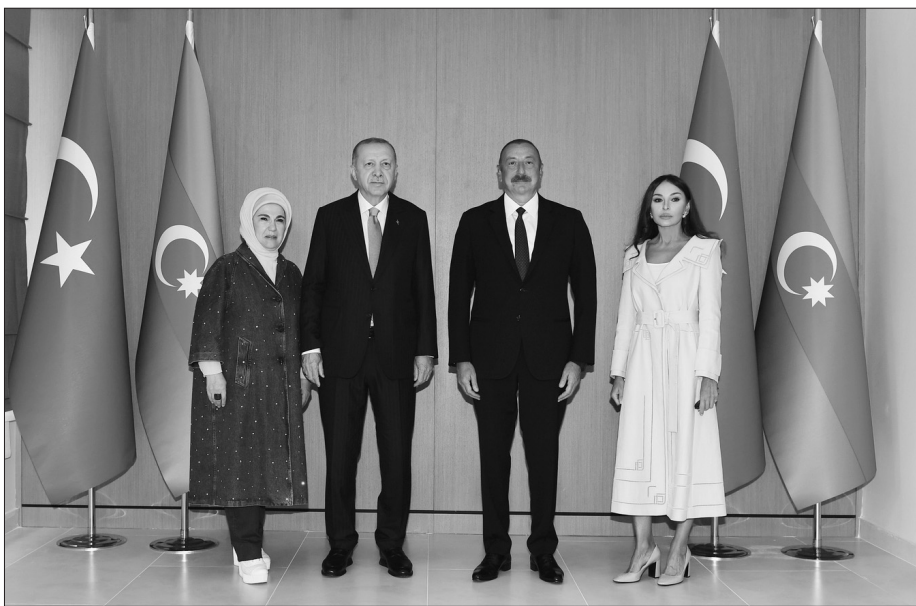
Şuşa tarixi Azərbaycan şəhəridir. Çünki 1752-ci ildə Pənahəli xan bu şəhərin təməlini qoydu və ondan sonra bütün dövrlərdə Şuşada yaşayan əhalinin 98 faizi azərbaycanlılar idi və 30 il işğal altında qalmasına baxmayaraq, Şuşa əyilmədi, öz milli ruhunu qoruyub bildi, ləyaqətini qoruyub bildi və bizi gözəlçiyirdi. Biz də gəldik və Şuşanı azad etdik.

Bu gün qardaş ölkənin Cümhurbaşqanı tarixi şəhərdə bizim qonağıdır və hiss etdiyimiz duyğuları sözlərlə ifadə etmək mümkün deyil. Mən əminəm ki, buraya gələn hər bir insan eyni duyğuları hiss edir və bu çox duyğusal günləri yaşadığımız üçün Ulu Tanrıya minnətdarıq.

Əziz qardaşım, biz Sizi səbirsizliklə Şuşada gözəlçiyirdik, Sizi mən dəvət etmişdim. Biz - iki dövlətin Cümhurbaşqanı keçən ilin dekabr ayında hərbi paradi birlikdə qəbul edərkən razılaşdıq ki, növbəti görüş burada olacaq və belə də oldu. Bir daha xoş gəlmisiniz, doğru Vətəninizə xoş gəlmisiniz, Şuşamıza xoş gəlmisiniz

Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı əbədidir!

davamı səhifə 3-də

**“Bu gün biz dünya miqyasında,
dünya çapında nadir əməkdaşlıq, iş birliyi,
müttəfiqlik nümunəsi göstəririk”**

əvvəli səhifə 2-də

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident,
əziz qardaşım.

Hörmətli heyət üzvləri.
Sizləri ən səmimi hisslərimlə,
sevgi ilə salamlayıram.

Bu gün, təbii ki, fərqli bir həyəcanın, hisslərin içindəyik. Allaha şükür olsun ki, daha əvvəl verdiyimiz sözlümüzdə bu gün yerinə yetiririk. Qırxdörd günlük məlum müharibənin nəticəsində Qarabağ, çox şükürlər olsun ki, sahiblərinə qovuşdu və erməni zülmündən, erməni işğalından azad edildi.

Hazırda arxa fonda görünən bina, əslində, erməni zülmünün, təəssüf ki, bu şah əsərləri nə hala gətirdiyinin bir ifadəsidir. Qardaşım da fon olaraq mətbuat konfransı üçün olduqca anlaşılan bir yer seçib. Bir tərəfdən valilik binası, o biri tərəfdə də, təəssüf ki, ermənilərin, necə deyirlər, yerlə-yeksan etdikləri bir bina.

15 iyun - Azərbaycanın Milli Qurtuluş Günü münasibətilə ümummillilərdə Heydər Əliyevi rəhmətlə anırıq, ruhu şad olsun deyirik.

Bildiyiniz kimi, qəhrəman Azərbaycan Ordusunun Qarabağ Zəfərinin sevincini qardaşım cənab Əliyevlə keçən il dekabrın 10-da Bakıda birlikdə bölüşmüşdük. O gün tamamilə başqa bir coşqu, başqa bir həyəcan var idi. Altı ay

sonra qədim Şuşa şəhərində
onunla bir yerdə olmaqdan böyük
məmnunluq duyuram. Verdiyimiz
söz, çox şükür, yerinə yetirildi.

Azərbaycan xalqının Qarabağ Zəfərinə bir daha təbrik edirim. Tarixdə bir çox incəsənət xadimi yetişdirmiş Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşadan bölgəmizə və dünyaya verəcəyimiz məsajların çox önəmli olduğuna inanıram. Qardaşım Əliyevin uzqoğrən liderliyi və Müzəffər Ali Baş Komandanlığı ilə azadlığına qovuşan Qarabağın yenidən dirçəldilməsi işlərini yaxından izləyirik. Şuşaya gələrkən bu işləri gördük və siz də gördünüz. Fasiləsiz iş görülür, infrastruktur sahəsində intensiv iş aparılır. Bir tərəfdən yollar salınır, bir tərəfdən enerji stansiyaları açılır, bir tərəfdən yüksekgərginlikli xətlər çəkilir. Bütün bunlarla yanaşı, susuz olan bu bölgə suya qovuşur. Bu işlər hazırda fasiləsiz davam edir. İnşallah, ən qısa vaxtda bölgə hava limanına, hava limanlarına da qovuşacaq. Təkbətək görüşdə də əziz qardaşım bunları mənə xüsusi ilə danışdı. Hava limanına, hava limanlarına da qovuşduqdan sonra buralara gəliş-gediş daha da artacaq və inanıram ki, bu bölgə o dövrdə turizm də ciddi bir sıçrayışı yaşayacaq.

Təbii ki, Qarabağ əvvəlki ehtişamına və öz kimliyinə qovuşacaq. Bunun heç şübhəmiz yoxdur. Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Laçın, Şuşa, Kəlbəcər, Ağdam, Xocavənd kimi Qarabağın qədim yaşayış məntəqələrinin yenidən inkişaf etdiyi günləri yaxın vaxtlarda hamımız birlikdə görcəyik.

Türkiyə olaraq, azadlıq mübarizəsində olduğu kimi, bərpa işlərində də qardaşlarımıza hər cür dəstəyi veririk, verməkdə də davam edəcəyik. Ən qısa müddətdə evlərinə qayıtmalarını gözlədiyimiz azərbaycanlı qardaşlarımız üçün də hər cür səy göstərəcəyik.

Təbii ki, bu məsələdə hörmətli qardaşımızın xüsusi fəaliyyəti var. Yəni ki, buranın əsl sahibləri evlərinə, məskənlərinə qaçırsın. Onlara istər maliyyə köməyi, istərsə də iş imkanı ilə bağlı hər cür dəstəyi verməklə azərbaycanlı qardaşlarımızın öz evlərinə, öz məskənlərinə geri qayıtmaları buraları ciddi mənada zənginləşdirəcək.

Təbii ki, bir tərəfdən dağıntıların fəsadlarını aradan qaldırarkən, digər

ma dedik. Bu altılı platformada bildiyiniz kimi, Rusiya, Türkiyə, Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan və İran var. Bu altılı platforma ilə birlikdə artıq istəyirik ki, bölgə rahatlıqla, sülh içində yaşasın bir bölgə olsun. Bu addımı atmaq üçün biz qardaşımızla birlikdə hər cür fədakarlığa hazırıq. Cənab Putin eyni qaydada bu cür fədakarlığa hazırdır. Bu istiqamətdə atılacaq addımlarla bölgə bir sülh bölgəsinə çevriləcək.

Bu tarixi fürsətin reallığa söykənməyən həvəslər, ifadələr və fəaliyyətlərlə qaçırılmaması ən böyük arzumuzdur. Bölgədəki yeni reallığa fayda vermək istəyən hər kəsin nifrət və təhrik siyasətindən əl çəkərək sülh və əməkdaşlığı təşviq etməyə istiqamətlənməsi əsas şərtdir. Belə bir mühit formalaşanda Ermənistan ilə münasibətlərin normallaşması üçün biz də üzərimizə düşən edəcəyimizi hər fürsətdə

deyirik. Bu ümidverici proses Azərbaycan ilə Ermənistanın imzaladıqları atəşkəs razılaşmasını əhatəli və uzaqgörən bir sülh müqaviləsi ilə təmmələdikləri halda çox sağlam şəkildə davam edəcəyinə inanırıq.

Hörmətli mətbuat nümayəndələri, hörmətli qonaqlar.

Qardaşım Əliyev ilə bir az əvvəl baş tutan görüşdə əlaqələrimizi bir daha ətraflı nəzərdən keçirmək fürsətimiz oldu. Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının iclasını qarşıdakı aylarda Türkiyədə keçirəcəyik. Bildiyiniz kimi, 2021-ci il aprelin 1-dən etibarən iki ölkə arasında gediş-gəlişi şəxsiyyət vəsiqəsi ilə başlatmışıq. Bu addım qarşılıqlı əlaqələrimizi asanlaşdıraraq bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdıracaq.

Son dövrdə ikitərəfli ticarətimizdə mühüm addımlar atdıq. Preferensial Ticarət Sazişi 2021-ci il martın 1-də qüvvəyə mindi. Ticarət döviyyəimizi 2023-cü ildə 15 milyard dollara çatdırmaq hədəfimizə doğru addım-addım irəliləyirik.

“Türkiye Petrolleri” başda olmaqla, bir çox şirkətimizin Azərbaycanı da mühüm investisiyaları var. Eyni qaydada, SOCAR başda olmaqla, Azərbaycan şirkətlərinin Türkiyədəki sərmayələri bizi məmnun edir. Təkcə Türkiyədə deyil, lazım gələrsə, SOCAR ilə “Türkiye Petrolleri”nin üçüncü ölkələrdə də investisiya qoymaq məsələsini qardaşlarla birlikdə müzakirə etdik. İnşallah, bunun üzərində də işləyirik və işləyəcəyik.

Qarşıdakı dövrdə ticari və iqtisadi əməkdaşlığımızın miqyasını daha da genişləndirəcəyik. Azərbaycan ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Qars və TANAP kimi nəhəng layihələri birlikdə tamamladıq. Bu layihələr ölkələrimizlə birlikdə bütün bölgənin rifahına və sabitliyinə töhfə verir. Trans-Adriatik boru kəməri layihəsi - TAP-ın tamamlanması ilə ölkəmiz ərazisindən keçən Azərbaycan təbii qazı Avropa bazarındaki yerini almışdır.

Bu gün, əziz qardaşımın da dedi-yi kimi, xüsusilə "bir millət, iki dövlət" təməli üzərində yüksəltildiyimiz əlaqələrimizi daha da inkişaf etdirəcək yeni bir tarixi addımı atdıq. Bu addım çox önəmlidir. Bunu bundan sonrakı prosesdə daha da gücləndirəcəyik və gücləndirərək yolumuza da davam edəcəyik.

Bir az əvvəl qardaşımın ifadə etdiyi kimi, Şuşa Bəyannaməsi ilə

əlaqələrimizin yeni dövrdəki yol xəritəsini müəyyənləşdirdik. On bir A4 səhifəsindən ibarət bu Bəyannamə Şuşada bu gün reallığa çevrilir. Bu, son dərəcə önəmli dir. Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı bu Bəyannamə bir sıra məsələləri əhatə edir. Gələcəklə bağlı addımları atarkən, artıq təkcə iki ölkəni deyil, bölgəni əhatə edən bir qətiyyətin bu sənəddə ifadə olunduğunu görürük.

Türkiye olaraq qədim Şuşa şəhərində ən qısa müddətdə, inşallah, baş konsulluq açmağı planlaşdırırıq. Beləliklə, bölgədə həyata keçirəcəyimiz fəaliyyətlərin daha sürətli və səmərəli şəkildə icra olunmasını da təmin edəcəyik.

Digər tərəfdən, Azərbaycanın Cənubi Zəngəzur dəhlizi layihəsini çox əhəmiyyətli

hesab edir və onu da dəstəkləyirik. Bu layihənin həyata keçirilməsi ilə Şərqdən Qərbə hər kəsin istifadə edə biləcəyi yeni bir ortaq dəhliz açılacaqdır. Bu, çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Pandemiyaya baxmayaraq, kənd təsərrüfatından enerjiyə, nəqliyyatdan turizmə, müdafiədən təhsil və mədəniyyətə qədər hər sahədə əməkdaşlığımızı inkişaf etdirmək üçün birgə səylərimizi qətiyyətlə davam etdiririk. Təbii ki, bütün bunlardan başqa, müdafiə sənayesi sahəsində əlaqələrimizi texnologiya transferi və birgə istehsal layihələri ilə daha da gücləndiririk. Bir az əvvəl "Baykar" şirkətinin baş direktoru Haluk bəyə qarşısam "Qarabağ" ordeni təqdim etdi. Mən də ailə adından ona xüsusi təşəkkür edirəm. Təbii ki, pilotsuz uçuş aparatları burada ciddi işlər gördü. Müdafiə sənayesi sahəsindəki əlaqələrimiz bundan sonra daha da fərqli şəkildə inkişaf edəcək. Bu fərqli inkişafıla yanaşı, Azərbaycan bir bazar deyil, eyni zamanda, bu prosesdə bir istehsal mərkəzi olmaq imkanı da əldə edəcək. Bizim gücümüz Azərbaycanın gücü, Azərbaycanın gücü də bizim gücümüzdür.

Bu düşüncələrlə cənab Prezident Əliyəvə mənə və nümayəndə heyətimə göstərdiyi yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürümü bildirirəm. Toplantımızda qəbul etdiyimiz qərarların xeyirli olmasını arzu edirəm. Həminizi sevgi və hörmətlə salamlayıram. Sağlıqla qalın.

—Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan, birinci xanım Əminə Erdoğan iyunun 15-də Şuşada "Xan qızı" bulağında olublar.

***

Şuşada Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə "Musiqi irsi və Qarabağ atları Cıdır düzündə" adlı musiqili kompozisiya təqdim edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, birinci xanım Əminə Ərdoğan musiqili kompozisiyaya baxıblar.

Musiqili kompozisiyada Azərbaycan Atçılıq Federasiyasının təqdim etdiyi Qarabağ atlarının möhtəşəm çıxışının müşayiəti ilə

A black and white photograph of a man and a woman standing in a field. The man, on the left, is wearing a dark suit and a light-colored shirt. The woman, on the right, is wearing a dark, long coat and a headscarf. They are standing in front of a large, forested hill or mountain. The field they are standing in is filled with tall grass and some small flowers. The sky is clear and bright.

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının balet truppasının, F.Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs ansamblının, Azərbaycan Dövlət Rəqs ansamblının, "Mirvari" rəqs ansamblının və Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının tələbələrinin rəqsləri, "Natiq" ritm qrupunun ifaları təqdim olunub. Proqramda Azərbaycanın və Türkiyənin xalq və bəstəkar mahnıları səslənib.

Tədbir zamanı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ən qədim at cinslərində olan "Zəfər" adlı Qarabağ atı və "Xarıbülbül" kompozisiyası hədiyyə edilib. "Xarıbülbül" kompozisiyasında Qarabağın rəmzi sayılan xı xarıbülbül gülü birləşərək Azərbaycan ilə Türkiyə arasındakı əbədi dostluq və qardaşlıq münasibətlərini təcəssüm etdirir.

Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan birgə nahar ediblər.

da hazırlıqlarının davam etdiyini eşitməkdən məmnunam. Bu il Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşanı gələn il Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı olaraq görməkdən məmnunluq duyuram. Türk dünyasının hər tərəfindən gələcək mədəniyyət və incəsənət əhlinin bu gözəl şəhərdə görüşməsi, Şuşanın qədim tarixinə verilən ən gözəl salam olacaqdır.

Əlbəttə, təkcə Şuşa və ya Qarabağ deyil, Azərbaycanın və türk dünyasının hər yeri böyük şairlər və incəsənət xadimləri yetişdirmişdir. Məsələn, bu il Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880-ci ildönümüdür. Əsrlər boyu şairlər onunla yarışmağa və ona çatmağa çalışıblar. “Avni” təxəllüsü ilə şairlər yazan Fateh Sultan Mehmet xanın bu əsərində də eyni hissiyyata rast gəlinir:

**Bu kəlam ilə Nizami işidürse sözüni
İlteler sana hasəd Sa'di vü Selman bu gice.**
Bu il ayrıca Ahi Evranın anadan olmasının 850-ci, Əlişir Nəvainin anadan olmasının 580-ci, Hacı Bektaş Vəlinin vəfatının 750-ci, Yunus Əmrənin vəfatının 700-cü ildönümüdür. Keçən il Fərabinin anadan olmasının 1300-cü ili idi. Dün-

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Milli Məclisdə çıxış edib

əvvəlki səhifə 1-də

Qarabağda otuz ildir davam edən münaqişənin həll olunmamasına müşahidəçi qalanlar, daha doğrusu, münaqişənin davam etməsi üçün səy göstərənler daim qazananın tərəfində olublar. Davamlı sülhə gedən yolun bölgədəki bütün xalqların və dövlətlərin qarşılıqlı etimada əsaslanaraq inkişaf etdirəcəkləri əməkdaşlıqdan keçdiyinə inanırıq.

Böyük bir liderlik göstərərək bu Zəfəri və sülhü Azərbaycan qazandıran Azərbaycan Ordusunun Ali Baş Komandanı və Azərbaycan Prezidenti hörmətli qardaşım İlham Əliyevi bir daha təbrik edirəm. Liderlərinin arxası ilə Qarabağda Zəfər qazanmaq üçün tək yumruq, tək ürək olan, milli birlik və bərabərlik hissələrini ən yüksək səviyyədə nümayiş etdirən Azərbaycan xalqını təbrik edirəm. Gözlərini qırpmadan Vətən üçün, Qarabağ üçün, Qarabağın azadlığı üçün qəhrəmancasına mübarizə aparan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrini təbrik edirəm. Şəhidlərimizin hər birinə Allahdan rəhmət diləyir, yaxınlarına başsağlığı verirəm.

Bu müqəddəs Vətən müharibəsi dövründə Türkiyə həm dövlət, həm də millət olaraq bütün qəlbə ilə Azərbaycanın yanında yer almışdır. Bu gün də bütün imkanlarımızla Azərbaycanın yanındaıq, bütün dünya bilsin ki, inşallah, sabah da yanında olacağıq. Necə ki, Balkan müharibəsi zamanı Azərbaycanın Dövlət Himninin sözlərinin müəllifi Əhməd Cavad Azərbaycanlı gənclərlə birlikdə Osmanlı ordusunun sıralarında döyüşsə, necə ki, Çanaqqalada Azərbaycandan gələn igidlərlə Anadolunun dəliqanlıları birlikdə mübarizə aparıb, birlikdə şəhadətə ucalıb zəfər qazanıblarsa, necə ki, Qafqaz İslam Ordusunun aslanları - Nuru Paşanın əsgərləri o gün Azərbaycanlı qardaşlarımızın yardımına gəlibsə, biz də bu gün və gələcəkdə bir və bərabər olacağıq. Azərbaycanın aydınlığı aydınlığımız, sevinci sevincimiz, azadlığı azadlığımız, taleyi taleyimiz, kədəri kədərimizdir.

Hörmətli qardaşlarım, Nuru Paşanın Qafqaza gəldiyi dövrdə ermənilər 12 mindən çox türkü, müsəlmanı qətlə yetirmişdilər. Qafqazda tarixin qara səhifələrinə yazılacaq bir qətləim yaşanmışdır. Türk millətində hər cür iftira atanlar, əvvəlcə, buralara, Qafqaza, Azərbaycana baxmaladırlar. Həm də təkcə yüz il əvvələ deyil, otuz il bundan əvvəl Qarabağda yaşayanlara, Xocalıda yaşayanlara baxmaladırlar. Sonra vicdanları imkan versə, bizə yönəldikləri ittihamları oturub onlarla ayrıca danışarıq. Amma onların gözləri var, görməz, qulaqları var, eşitməz. Ürəkləri onsuz da duyğularını itirib. Qarabağı, Azərbaycanın işğal altındaki torpaqlarını otuz il ərzində yaxıb-yıxanları, gedərkən də geridə qalan hər şeyi yandıranları görməyənlər azadlıq mübarizəsinə mane olmaq üçün səfərbər oldular. İndi gəlsinlər, Füzulini görsünlər. Bu yerlərin hər tərəfi dağıdılmış, yandırılmış, tar-mar edilmişdir. Gəlsinlər, Qarabağı görsünlər. Hər şey ortadadır. Düənən yol boyunca buraların halını gördük. Oraları nə hala salıblar. Buraları necə bombalayıb, yandırıb gediblər. Onlar gələrkən işğalçı, gedərkən isə tarmaredici idilər.

Təkcə bu davranış belə Qarabağın kimin Vətəni olduğunu göstərmək üçün kifayətdir. Azərbaycanlılar otuz il əvvəl Qarabağdan çıxmaq məcburiyyətində qalanda heç bir yeri dağıtmadılar, heç bir evi yandırmadılar. Çünki insan öz Vətəninə dağıda bilməz, öz Vətəninə yandıra bilməz. Amma Qarabağ onların Vətəni olmadığı üçün hər şeyi yandıraraq, dağıdaraq gətdilər. Onların yandırdıqları kəndləri, dağıtdıqları şəhərləri Azərbaycan indi yenidən inşa edir və inşallah, buraları birlikdə inşa edəcəyik və yeni bir Qarabağ meydana gətirəcəyik.

Qardaşlarım, mədəniyyət ilə vandallıq arasındakı fərqi görmək istəyən gəlsin Qarabağda iki dönmə arasındakı fərqi baxsın. Qarabağ coğrafi baxımdan dünyanın ən gözəl bölgələrindən biri olmaqla yanaşı, mədəniyyət baxımından da ən zəngin yerlərdən biri idi. İnşallah, yenə elə olacaq. Türkiyə olaraq, inşallah, bu prosesdə də qardaş Azərbaycanın yanında yer almaqda davam edəcəyik.

Əziz qardaşlarım, dünyanın qardaşım İlham Əliyev və heyətlərimizlə birlikdə Şuşada idik, azad Qarabağ torpaqlarında Azərbaycan bayrağının qürurla dalğalandığını görməyin sevincini bilavasitə yaşadıq. Şuşa Qarabağ xanlığının banisi Pənahəli xan dövründən bəri adətən təbii bir incəsənət Akademiyası kimi, musiqinin, ədəbiyyatın, incəsənətin ən yüksək səviyyədə yaşadığı və yaşadığı şəhər olmuşdur. Pənahəli xanın, xüsusilə şeirləri bu gün də sevilərək oxunan vəziri Molla Pənah Vəqifdən başlayaraq, Şuşa ədəbiyyatının mərkəzi xarakterini qorumuşdur. Qartal yuvası kimi qayaların üstündə səmaya yaxın qurulması ilə əlaqədar Şuşada mədəniyyətin, incəsənətin, ədəbiyyatın ilhamı daim bol olub. Bu şəhər dahi bəstəkar Zəyir Hacıbəylinin, Bülbülün, Xurşidbanu Nəvəinin, Rəşid Behbudovun və daha neçə-neçə incəsənət xadimlərinin, şairlərin yurduudur. Əhməd bəy Ağaoğlu kimi təkcə Azərbaycanda deyil, Türkiyə və türk dünyasında da fikirləri ilə söz sahibi olmuş mütəfəkkirlərin yurdu Şuşa bu gün bir daha mədəniyyətlə, - heç narahat olmayın, - dirçəlir.

Şuşanın Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi və geridə qoyduğumuz günlərdə Cıdır düzündə keçirilən “Xanbülbul” musiqi festivalı bu baxımdan dünyaya verilən açıq bir mesajdır. Vaqif poeziya festivalının

yada bu qədər zəngin və yüksək mədəni dəyərləri olan millətlərin sayı çox azdır. Biz bu dəyərlərimizi həm yeni nəsillərimizə, həm də bütün dünyaya izah etməliyik. Hamısını da rəhmətlə yad edərək burada saydığımız və saya bilmədiyim bütün şəxslər mədəniyyətimizin sütunları olduğu kimi, dünya mədəniyyətinin də dəyərləridir.

İnsanlıq onların əsərlərindəki hikmətlərin sirlərinə vəqif olduqca dünyamızdakı məsələləri həll etmək asanlaşacaqdır. Keçmişdən gələcəyə quracağımız körpü ilə mədəniyyətimizi yenidən yüksəltmək, layiq olduğu yerə çatdırmaq bizim əlimizdədir. Birliyimizi, bərabərliyimizi, dostluğumuzu, qardaşlığımızı nə qədər gücləndirsək, bir-birimizə nə qədər möhkəm sarılacaq, bu hədəfə o qədər tez nail olarıq.

Qardaşlarım, Qarabağ Zəfərinin Azərbaycanı, Qafqaza və dünyaya gətirəcəyi faydalarının dəyəri zaman keçdikcə daha yaxşı dərk ediləcək. Bu Zəfərdən heç kim narahat olmasın. Çünki bu, fəlakətin deyil, insanın, zülmün deyil, ədalətin, kobudluğun deyil, zərifiyyətin, müharibənin deyil, sülhün, qanın deyil, qəlbın Zəfəridir. Həqiqətdən bu Qələbədən sonra görülmə və görülmək işlərə baxdıqda yaratdığımız mənzərənin necə canlanacağı görünəcək. Hər şeydən əvvəl Qarabağın hər yerinə sabitlik, əmin-amanlıq və ümid hakim olub. Evlərinə, yurdlarından otuz ildir ayrı düşən Azərbaycanlı qardaşlarımıza evlərinə qayıtmaq yolu açılmışdır. İnşallah, sonrakı gələcəkdə bu torpaqların insanların evlərinə yerləşdiyini görməyin sevincini yaşayacağıq. Onlara indidən bu müraciəti Azərbaycan parlamentindən mən də edirəm. Bir an əvvəl, inşallah, evləriniz inşa edilir, ediləcək və oralara yerləşməyinizi biz də həsrətlə gözləyirik.

İşğalın səbəb olduğu davamlı münaqişə vəziyyətindən qaynaqlanan yorucu gərginlik ortadan qalxıb. İndi yollar sürətlə inşa edilir, su kəmərləri çəkilir, elektrik stansiyaları bir tərəfdən qurulur, bir tərəfdən açılır. Bunları gözlərimlə gördüm, ona görə söyləyirəm. Bir tərəfdən infrastruktur obyektləri tikilir. Biz də, inşallah, TOKİ-mizlə bölgədə məktəb, xəstəxana və buna bənzər bir çox əsərləri inşa etməyə çalışacağıq.

Naxçıvan il Bakını bir-biri ilə birləşdirəcək Zəngəzur dəhlizinin bölgəsinə gətirəcəyi rahatlığın və zənginliyin tərifini mümkün deyil. Bölgəmizdə və bütün dünyada zalımın zülmünün əbədi olmadığı, bir gün mütləq haqqın, ədalətin bərqərar olacağı hər kəsə məlumdur. Qarabağ, eyni zamanda, dünyanı öz siyasi və iqtisadi maraqlarının arenası olaraq görənların hesablarının pozulduğu yerdir. Üstəlik, bütün bu proseslər Azərbaycan ilə birlikdə Ermənistan üçün də yeni bir dövrün başlanğıcıdır. Məsələn, Zəngəzur dəhlizində fəaliyyətə başlayacaq dəmir yolu ilə ermənilər də rahatlıqla Moskvaya və bütün dünyaya çıxıb biləcəklər və beləliklə, özləri də özlərini saldıqları blokadan xilas ola biləcəklər.

Qardaşım, birlikdə təklifimizi etdik. Nə idi təklifimiz? Gəlin, altı ölkə bir platforma formalaşdıraq: Rusiya, Türkiyə, Azərbaycan, İran, Ermənistan və Gürcüstan. Bu platforma ilə birlikdə artıq bölgədə bir sabitlik meydana gəlsin, bölgədə düşmənçiliklər ortadan qalxsın. Burada demək olar ki, təkcə Gürcüstanın bəzi özünəməxsus sualları var idi. Son Türkiyə səfərində cənab Baş nazirə də bu məsələləri bir daha müzakirə etdim. Dedim, bu, Gürcüstanın da lehinə olacaq, bu addımı ataq. Bax, biz Ermənistan ilə aramızdakı narahatlıqları bilirik. Amma biz bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycanlı qardaşlarımızın narahatlıqlarının da aradan qaldırılmasını istəyirik. Eyni qaydada sizin də Rusiya ilə problemlərinizin həllinə bu platforma töhfə verəcək. “Çalışaram” dedim. “Yaxşı olar” dedik.

Çünki bu bölgənin sülhə ehtiyacı var. Buna nail olmalıyıq. Ermənistan Azərbaycan ilə problemlərini həll etdikcə Türkiyə olaraq biz də lazımı addımları atacağıq. Türkiyə sərhədlərinin açılmasını Ermənistanı verəcəyi faydalar saymaqla bitməz. Bu Zəfəri hər kəsin ortaq zəfərinə çevirmək bizim əlimizdədir. Bir daha Qafqazın boynuna kimsənin əsərat zənciri vura bilməməsi üçün qarşımıza çıxan füsətləri hamımız birlikdə ən yaxşı şəkildə dəyərləndirməliyik. Biz bu mübarizəni özümüz və dostlarımızla birlikdə “Dünya beşdən böyükdür” deyərək global səviyyədə də aparırıq.

Mən buraya NATO-nun Zirvə toplantısından gəl-dim. NATO-nun Zirvə toplantısından da məhz bu məsələləri müzakirə etdik, bunları dəyərləndirdik. Çox şükür, səmərəli görüşlərlə buraya gəldik. Amma dünyanın problemləri bitmir, dünyada həll ediləcək hələ çox problemlər var. Amma dik dursaq, möhkəm dursaq, bir olsaq, bərabər olsaq, Allahın izni ilə bunları həll edirik. İnşallah, mədəniyyət günəşimizi yenidən ən yüksək zirvəyə qaldıraraq, sülhü və ədaləti bölgəmizdə və dünyada hakim edəcəyimiz günlər yaxındır. Çıxışımı böyük şair Bəxtiyar Vahabzadənin bu misraları ilə bitirmək istəyirəm:

**Bir ananın iki oğlu,
Bir ağacın iki qolu,
O da ulu, bu da ulu,
Azərbaycan, Türkiyə.**

**Dinimiz bir, dilimiz bir,
Ayımağ bir, ilimiz bir,
Eşqimiz bir, yolumuz bir,
Azərbaycan, Türkiyə.**

Həminizi sevgi ilə, məhəbbətlə salamlayıram. Salamət qalın.

Bu gün Şuşada türk dünyasının ən yeni tarixi yazılır

Adətən bir xalqın, bir ölkənin taleyində xüsusi əhəmiyyət kəşb edən əlamətlər günləri tarixi gün adlandırılır. Necə ki, iyun ayının 15-i Azərbaycan xalqı üçün müstəsna əhəmiyyət kəşb edən tarixi günlərdən biridir. 1993-cü ilin məhz bu günündə ulu öndər Heydər Əliyev öz xilaskarlıq missiyasını yerinə yetirmək üçün Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi və 15 iyun Azərbaycanın tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Artıq 25 ildir ki, Azərbaycan xalqı bu günü ümumxalq bayramı olaraq böyük təntənə ilə qeyd edir. Lakin bundan sonra gələcək nəsillər iyunun 15-ni yalnız bir tarixi gün kimi deyil, həm də bütün Türk dünyasının ən yeni tarixinin bir başlanğıc nöqtəsi kimi də qeyd edəcəklər. Bu gün, 2021-ci ilin iyun ayının 15-də

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qədim Azərbaycan şəhəri, türk mədəniyyətinin beşiyi olan Şuşada, sözün əsl mənasında, tarix yazırlar.

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Səttar Möhbəliyev deyib.

Deputat vurğulayıb ki, Türkiyə Prezidentinin Şuşaya səfəri ölkələrimiz, xalqlarımız və dövlət başçılarımız arasında olan sarsılmaz dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin həqiqətdən də ən yüksək səviyyədə olmasının ən bariz göstəricilərindən biridir. O bildirib: “Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Şuşaya səfəri həqiqətdən də həm ölkələrimiz üçün, həm də bütün türk dünyası üçün son dərəcə böyük əhəmiyyət kəşb edən bir tarixi hadisədir. Nəzərə alsaq ki, Prezident Ərdoğan Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə ilk dəfə səfər edir, o zaman səfərin günü və təyinat nöqtəsi seçiminin heç də təsadüfi olmadığını əminliklə demək mümkündür. Heç şübhəsiz, Şuşanın işğaldan azad edilməsi təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün müsəlman və türk dünyası üçün olduqca əhəmiyyətli bir hadisə idi. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Şuşanı azad edən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Cənubi Qafqaz regionunda kimin əsl söz sahibi olması məsələsinə bir daha aydınlıq gətirdi və faktın müzakirəyə belə açıq olmadığını bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Türkiyə Prezidentinin Şuşaya səfəri isə

Azərbaycanın arxasında qardaş ölkənin təmsalında belə bir böyük gücün dayandığının və artıq bu ölkələr arasındakı strateji mütəfiqliyin daha güclü birliyə çevrildiyinin növbəti təsdiqi oldu. Səfərin məhz 15 iyun tarixində baş tutmasını isə bu əlamətdar günün Azərbaycan xalqının tarixində həqiqətdən böyük başlanğıclar günü olduğuna işarə kimi qəbul etmək lazımdır. Ulu Öndərin dəhşətdən doğan Qurtuluş yolunu bu gün bütün türk dünyasının yeni formatda birliyinə aparan bir başlanğıc olması Heydər Əliyev siyasi kursunun bundan sonra da bütün bəşəriyyətin rifahına, inkişafına misilsiz töhfələr verəcəyini göstərir”.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında imzalanan sənədlərin əhəmiyyətindən danışan S.Möhbəliyev deyib: “Azərbaycan və Türkiyə münasibətləri daim inkişaf edir, möhkəmlənir. Prezident Ərdoğanın Şuşaya səfəri zamanı da dövlətlərimiz arasında vacib sənəd imzalandı. Məlumdur ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsində əldə etdiyi tarixi Qələbədən sonra Cənubi Qafqazda yaranmış yeni reallıqlar fonunda Azərbaycan ilə Türkiyə arasında strateji tərəfdaşlıq tamamilə yeni bir mərhələyə keçib. Heç şübhəsiz, imzalanan Şuşa Bəyannaməsi də bu tərəfdaşlığın hüquqi əsaslar üzərində bazasının yaradılmasına xidmət edəcək. Bir sözlə, Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri bu gün Şuşada Bəyannamə imzalamaqla yeni tarix yazdılar və bu tarix bütün türk dünyasının həm nüfuzunun, həm də qüdrətinin daha da artması ilə əlamətdar olacaq”.

Yubiley tədbirində iştirak etdilər

İyunun 15-də Minsk şəhərində Belarus Elm və Təhsil İşçiləri Həmkarlar İttifaqının 100 illik yubiley tədbiri keçirilib. Tədbirdə 450-dən çox yerli və xarici qonaq, o cümlədən Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı (ATİAHİ) Respublika Komitəsinin sədr müavini Mirza Cəfərzadənin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edib.

Belarus Elm və Təhsil İşçiləri Həmkarlar İttifaqının sədri Tatyana Yakuboviç təşkilatın keçdiyi 100 illik həyat yolundan, dövlətə ittifaq arasında münasibətlərdən, əldə olunan uğurlardan və qarşıda duran vəzifələrdən danışdı.

Belarus Həmkarlar İttifaqları Federasiyasının sədri Mixail Orda yubiley münasibətilə ölkənin təhsil işçilərini təbrik edib. Deyib ki, cəmiyyətlərin inkişafı birbaşa müəllimlərin adı ilə bağlıdır. Ona görə də müəllimlərin nüfuzu və sosial müdafiəsi hər bir dövlətin diqqət mərkəzində olmalıdır. O, çıxışının sonunda Federasiyanın Qızıl döş nişanını Elm və Təhsil İşçiləri Həmkarlar İttifaqına təqdim edib.

Belarus Respublikasının təhsil nazirinin müavini Sergey Rudi həmkarlar ittifaqlarının rolu, təhsil işçilərinin hüquqlarının müdafiə

olunması sahəsində görülən işlər barədə söz açıb.

Tədbirdə çıxış edən Mirzə Cəfərzadə iştirakçılara Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, millət vəkili Səttar Möhbəliyevin təbriklərini çatdırıb, hər iki ölkənin həmkarlar ittifaqları arasında olan

əlaqələrdən, bağlanmış əməkdaşlıq müqaviləsindən irəli gələn vəzifələrdən danışdı. Qeyd edib ki, müqavilədə elm və təhsil işçilərinin sosial, iqtisadi, əmək hüquqlarının qorunması, əməkdaşlığın inkişafı və möhkəmləndirilməsi, təminat və müdafiəsi, təhsil sahəsində dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında həmkarlar ittifaqlarının rolunun artırılması, həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyət metodikasının təkmilləşdirilməsi və təcrübə mübadiləsinin aparılması, tərəflərin mövqelərini milli və beynəlxalq səviyyələrdə əlaqələndirməsi, elm və təhsil sahələrində dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında həmkarlar ittifaqlarının rolunun artırılması üçün səylərin birləşdirilməsi, fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi və s. məsələlər öz əksini tapıb. Münasibətlərin gələcəkdə daha da inkişaf edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdən M.Cəfərzadə Belarus Respublikasının elm və təhsil icmaliyyətinin Belarus Elm və Təhsil İşçiləri Həmkarlar İttifaqının 100 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

Qeyd edək ki, 1921-ci ildə əsası qoyulan Belarus Elm və Təhsil İşçiləri Həmkarlar İttifaqı hazırda 600 min üzvü özündə birləşdirir.

Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi

Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycanın və bütövlükdə Türk dünyasının qədim mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərində görüşünün tarixi əhəmiyyətini vurğulayaraq,

İki dost və qardaş ölkə arasında imzalanmış bütün beynəlxalq sənədlərə, bununla əlaqədar 13 oktyabr 1921-ci il tarixli Qars müqaviləsinə sadıq olduqlarını bir daha təsdiq edərək,

9 fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında dostluq və hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafı barədə Müqavilə"ni və "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Protokol"u, eləcə də 16 avqust 2010-cu il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Müqavilə"ni rəhbər tutaraq,

İki ölkə və onun xalqları arasındakı dostluq və qardaşlıqdan çıxış edərək Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasındakı münasibətlərin keyfiyyətə yeni, müttəfiqlik səviyyəsinə qaldırılmasının iki ölkə və onların xalqlarının maraq və mənafələrinə xidmət etdiyini vurğulayaraq,

Ümumi maraqların qorunmasında hər iki ölkənin siyasi, iqtisadi, müdafiə, mədəni, humanitar, səhiyyə, təhsil, sosial, gənclər və idman sahələrindəki imkan və potensiallarını birləşdirilməsinin mühüm əhəmiyyətini dərk edərək,

Beynəlxalq hüququn prinsip və normalarına, o cümlədən də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə uyğun olaraq qlobal və regional sülh, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsində birgə səylərin davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulayaraq,

Müştərk maraq kəsb edən regional və beynəlxalq strateji məsələlərdə fəaliyyətlərin qarşılıqlı şəkildə əlaqələndirilməsinin zəruriliyini ifadə edərək,

Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikasının müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı kimi milli maraqlara söykənən məsələlərdə ikitərəfli və cəmiyyətli formatlarda həmrəylik və qarşılıqlı yardım prinsiplərindən çıxış edərək,

Türk dünyasının davamlı inkişafına yönəlmiş qarşılıqlı fəaliyyətlərin regional və beynəlxalq müstəvilərdə irəli aparılmasında səyləri birləşdirərək,

Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün və Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin müdrikəsinə söylədikləri "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" və "Bir millət, iki dövlət" ifadələrinin xalqlarımızın milli-mənəvi sərvəti kimi dəyərləndirildiyini xüsusi vurğulayaraq,

Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasındakı ikitərəfli münasibətlərin daha da genişləndirilməsi və dərinləşdirilməsi perspektivlərini hərtərəfli nəzərdən keçirərək, bəyan edirlər:

Tərəflər iki dost və qardaş ölkə arasında strateji səviyyədə inkişaf edən münasibətlərin durumundan məmnunluq ifadə edərək siyasi dialoqun bütün səviyyələrdə davam etdirilməsinin və qarşılıqlı yüksək səviyyəli səfərlərin əhəmiyyətini qeyd edirlər.

Tərəflər fəxarət hissi ilə bildirlirlər ki, Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsi ərzində qələbə qazanaraq Ermənistanın 30 ildən bəri davam edən təcavüzkar siyasətinə son qoydu, torpaqlarını işğaldan azad etdi, tarixi ədalətin zəfər çalmasını və beynəlxalq hüququn bərpa olunmasını təmin etdi.

Azərbaycan Ermənistanın 30 illik təcavüzünə son qoyulmasında, işğal olunmuş torpaqların azad olunmasında, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsində Türkiyə Respublikasının mənəvi-siyasi dəstəyini yüksək qiymətləndirir. Tərəflər Qafqaz regionunda

sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normalaşdırılması və uzunmüddətli sülhün təmin edilməsi istiqamətində səylərini davam etdirəcəklər. Bu kontekstdə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikasının xüsusi coğrafi vəziyyəti nəzərə alınacaqdır.

Tərəflər Türkiyənin Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində Türkiyə-Rusiya Birgə Mərkəzinin fəaliyyətinə verdiyi töhfənin regiondakı sülhün, sabitliyin və rifahın təmin edilməsində mühüm rol oynadığını vurğulayırlar.

Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq prinsiplərini rəhbər tutaraq müttəfiqlik münasibətlərinin qurulmasının siyasi və hüquqi mexanizmlərini müəyyən edirlər.

Tərəflər xarici siyasət sahəsində əlaqələndirmənin və müntəzəm ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələrin həyata keçirilməsinin vacibliyini qeyd edirlər və bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində fəaliyyətlərin əhəmiyyətini vurğulayırlar.

Tərəflər öz milli maraq və mənafələrini müdafiə və təmin etməyə yönəlmiş müstəqil xarici siyasət həyata keçirirlər. Tərəflər regional və beynəlxalq miqyasda sabitlik və rifah vasitəsilə sülh, dostluq və mehriban qonşuluğa əsaslanan beynəlxalq münasibətlərin inkişaf etdirilməsi, eləcə də münafişlərin və regional və global təhlükəsizlik və sabitlik məsələlərinin həlli istiqamətində birgə səylər göstərilir.

Tərəflər aktual xarakter kəsb edən, qarşılıqlı maraq doğuran beynəlxalq məsələlər üzrə həmrəylik və qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirərək yaxın və ya üst-üstə düşən mövqelərdən çıxış etməkə ikitərəfli əməkdaşlığı dərinləşdirəcəklər və Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, ATƏT, Avropa Şurası, Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı daxil olmaqla, beynəlxalq və regional təşkilatlar çərçivəsində bir-birinə qarşılıqlı dəstək göstərəcəklər.

Tərəflərdən hər hansı birinin fikrincə, onun müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına və ya təhlükəsizliyinə qarşı üçüncü dövlət və ya dövlətlər tərəfindən təhdid və ya təcavüz edildiyi təqdirdə, Tərəflər birgə məsləhətləşmələr aparacaq və bu təhdid və ya təcavüzünə BMT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinə müvafiq təşəbbüs həyata keçirəcək, bir-birinə BMT Nizamnaməsinə uyğun zəruri yardım göstərəcəklər. Bu yardımın həcmi və forması təxirə salınmadan keçirilən müzakirələr yolu ilə müəyyən edilərək birgə

tədbirlər görülməsi üçün müdafiə ehtiyaclarının ödənilməsinə qərar verəcək və Silahlı Qüvvələrin güc və idarəetmə strukturlarının əlaqələndirilmiş fəaliyyəti təşkil olunacaqdır.

Tərəflərin Təhlükəsizlik Şuralarının milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müntəzəm olaraq birgə iclasları keçiriləcəkdir və bu icaslarda milli mənafə, Tərəflərin maraqlarına toxunan regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirəsi həyata keçiriləcəkdir.

Tərəflər iki qardaş ölkənin silahlı qüvvələrinin müasir tələblərə uyğun olaraq yenidən formalaşdırılması və modernləşdirilməsi istiqamətində birgə səy göstərməyə davam edəcəklər.

Tərəflər minalanmış ərazilərin təmizlənməsi əsas götürülməklə Ermənistan işğalından azad edilmiş rayonlarda həyatın normalaşdırılması istiqamətində fəaliyyətləri dəstəkləyəcəklər.

Tərəflər müdafiə qabiliyyətlərinin və hərbi təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə yönələn şəxsi heyət mübadiləsini, birgə təhsil və təlimlərin keçirilməsini, iki ölkənin silahlı qüvvələrinin birlikdə fəaliyyət qabiliyyətinin artırılmasını, müasir texnologiyalara əsaslanan silah və sursatların idarə olunmasında sıx əməkdaşlığı və bu məqsədlə səlahiyyətli struktur və qurumların əlaqəli fəaliyyətinin təmin edilməsini təşviq edəcəklər. Azərbaycan və Türkiyə digər dost dövlətlərin orduları ilə birlikdə hərbi təlimlərin keçirilməsini dəstəkləyəcəklər.

Tərəflər milli və beynəlxalq öhdəliklərini nəzərə almaqla dəniz, hava və kosmos sahələrində qarşılıqlı texnologiya mübadiləsinə həyata keçirərək müştərk qabiliyyətlərin inkişaf etdirilməsi məqsədilə birgə layihələrin yerinə yetirilməsini təşviq edəcək və qarşılıqlı müdafiə sənayesi texnologiyalarının inkişaf etdirilməsinə müsbət töhfə verəcəklər, sahə olduqları silah və sursatla təchiz edəcək, onların istehsal texnologiyalarını qarşılıqlı şəkildə təşviq edəcək və hazırda onların ölkələrində mövcud olmayan istehsal sahələrinin yaradılmasını, birgə tədqiqat və istehsalat işlərinin həyata keçirilməsini, iki ölkənin müdafiə sənayesi qurumlarının texnologiyalar, hərbi təyinatlı məhsullar və xidmətlər sahəsində daxili və beynəlxalq bazarlarda əməkdaşlıq etməsini dəstəkləyəcəklər.

Tərəflər bildirirlər ki, iki dövlət arasında inkişaf etdirilən və onların milli maraqlarına cavab verən hərbi-siyasi əməkdaşlıq üçüncü dövlətlərə qarşı yönəlməmişdir.

Tərəflər kiber təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayırlar və bu sahədə birgə elmi tədqiqat işləri, müxtəssis hazırlığı həyata keçirəcək, qarşılıqlı texniki əməkdaşlığı təşviq edəcəklər.

Tərəflər ticarət-iqtisadi münasibətlərdə milli iqtisadiyyatlarının və ixracın şaxələndirilməsi, eləcə də perspektiv sahələrdə birgə istehsalın qurulması, investisiya əməkdaşlığının qarşılıqlı faydalı inkişafı üçün daha əl-

verişli şəraitin inkişaf etdirilməsi istiqamətində səylərini artıracaqlar. Bu xüsusda Azərbaycan və Türkiyə malların sərbəst hərəkətinin təşkil mexanizmlərinin yaradılması istiqamətində tədbirlər görəcəklər.

Tərəflər regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən, təbii qaz mənbə və marşrut saxələndirilməsini təmin edən strateji Cənub Qaz Dəhlizinin həyata keçirilməsində Türkiyə və Azərbaycanın qabaqcıl rolunu vurğulayırlar. Tərəflər Cənub Qaz Dəhlizinin səmərəli şəkildə istifadə olunmasına və daha da inkişaf etdirilməsinə yönəlmiş səyləri əlaqələndirilmiş şəkildə davam etdirəcəklər. Tərəflər həmçinin qlobal enerji sektorundakı prosesləri nəzərə alaraq regionun enerji təchizatı təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi üçün elektrik sahəsində də regional əməkdaşlığa töhfə verəcək səylərin artırılaraq davam etdirilməsi üzrə niyyətlərini ifadə edirlər.

Tərəflər iki ölkənin ərazisindən keçən Şərq-Qərb/Orta beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin rəqabət qabiliyyətinin artırılması məqsədilə qarşılıqlı əməkdaşlığı möhkəmləndirəcəklər. Azərbaycan və Türkiyə intellektual nəqliyyat sistemləri texnologiyalarından istifadə etməklə beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin Azərbaycan-Türkiyə hissələrində tranzit-nəqliyyat potensialını daha da inkişaf etdirəcəklər.

Tərəflər Azərbaycan və Türkiyəni birləşdirən Azərbaycan Respublikasının qərb rayonları ilə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında dəhlizin (Zəngəzur dəhlizi) açılmasının və həmin dəhlizin davamı kimi Naxçıvan-Qars dəmir yolunun tikintisinin iki ölkə arasında nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin intensivləşməsinə mühüm töhfə verəcəyini qeyd edirlər.

Tərəflər Türkiyə ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin mövcud səviyyəsinin ümumi regional və beynəlxalq sülh və rifahə töhfə verdiyini, əlaqələrin sadəcə iki ölkəyə deyil, eyni zamanda, regiona sülh və rifah gətirərək, başda region ölkələri olmaqla, beynəlxalq birliyin sabitlik, sülh və maraqlarına xidmət edəcəyini vurğulayırlar.

Tərəflər regional və beynəlxalq sabitliyə və təhlükəsizliyə mənfi təsir edən müxtəlif təhdid və çağırışlara, xüsusilə terrorçuluğa, onun bütün forma və təzahürlərinə, maliyyələşdirilməsinə, həmçinin kütləvi qırğın silahlarının yayılmasına, müştəşkil cinayətkarlığa, çirkli pulların yuyulmasına, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə, insan alverinə, qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizə sahəsində birgə səylərini və əməkdaşlıqlarını genişləndirəcək və dərinləşdirəcəklər.

Azərbaycan Respublikası Türkiyə Respublikasının suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, sərhədlərinin toxunulmazlığına, sabitliyinə və təhlükəsizliyinə qarşı yönəlmiş bütün fəaliyyətləri, o cümlədən terrorçuluğun bütün forma və təzahürlərini pisləyir və Türkiyə Respublikasının terrorçuluğa qarşı apardığı mübarizəni qətiyyətlə dəstəkləyir.

Tərəflər müxtəlif ölkələrdə yaşayan Azərbaycan və türk diasporları arasında əməkdaşlığın daha sıx inkişaf etdirilməsi, onların məruz qaldıqları ümumi problemlər qarşısında birlikdə addımlar atılması və ardıcıl həmrəylik göstərilməsi məqsədilə səylərini birləşdirəcəklər.

Tərəflər ölkələrinin təqdim edilməsi və milli mənafələrinin qorunmasına dair tarixi həqiqətlərin dünyaya ictimaiyyətinə çatdırılmasında diasporal fəaliyyətin əlaqələndirilməsini və qarşılıqlı dəstəyi təşviq edəcəklər.

Tərəflər Ermənistanın Türkiyəyə qarşı əsassız iddialarının, tarixin təhrif olunması və tarixi faktların təhrif olunmaqla siyasi-ləşdirilməsi cəhdlərinin regionda sülhə və sabitliyə ziyan vurduğunu vurğulayaraq bu kontekstdə 1915-ci il hadisələri ilə bağlı olaraq öz arxivlərini açan Türkiyənin Ermənistandakı və digər ölkələrdəki arxivlərin açılması və bu mövzuda tarixçilər tərəfindən araşdırmaların aparılmasına yönəlməli səylərini qətiyyətlə dəstəkləyirlər.

Tərəflər 10 dekabr 2020-ci il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında media sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"na uyğun olaraq Azərbaycan-Türkiyə Media Platformasının imkanları nəzərə alınmaqla, iki ölkənin aidıyyəti qurumları arasında informasiya, kommunikasiya və ictimai diplomatiya sahələrində əməkdaşlığı daha da gücləndirəcəklər və bu çərçivədə xarici işlər nazirlikləri arasında davamlı olaraq informasiya üzrə sıx məsləhətləşmələr və mübadilələr həyata keçiriləcəkdir.

Tərəflər parlamentlərarası əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsini və bu istiqamətdə qarşılıqlı fəaliyyətin artırılmasını təşviq edirlər.

Tərəflər hər iki xalqın müştərk dəyərlərinin ümdə təzahürlərinə lazımi ictimai dəstəyin göstərilməsini təmin edəcək, tarixi və mədəni irslərini qorunması üçün birgə fəaliyyət həyata keçirəcəklər.

Tərəflər Türk dünyasının birlik və rifahına xidmət edəcək milli və beynəlxalq səylərin artırılmasına diqqət çəkirlər.

Tərəflər Türk mədəni irsinin beynəlxalq səviyyədə təbliğ və təşviq edilməsi sahəsində birgə əməkdaşlığı gücləndirəcəklər.

Tərəflər Türk həmrəyliyinə daha da möhkəmləndirilməsi məqsədilə Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası, Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, TÜRKSOY və Türkdillli Ölkələrin Parlament Assambleyası çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətlərə təkan verəcəklər.

Tərəflər bir Tərəfin vətəndaşlarının digər Tərəfin ərazisində şəxsiyyət vəsiqəsi ilə səyahət etmələri haqqında əldə edilən razılaşmadan məmnunluq ifadə edirlər və həmin razılaşmanın xalqlarımız arasında yaxınlıq və insanlar arasında əlaqələr baxımından müstəsna əhəmiyyətini qeyd edərək, bir Tərəfin vətəndaşlarının digər Tərəfin ərazisində yaşamaq hüququ əldə etmələrini qarşılıqlı prinsipinə uyğun olaraq asanlaşdırmaq üçün müvafiq tədbirlər görülməsini təqdir edirlər.

Tərəflər lazımi dövlət dəstəyini təmin edərək xalqları arasında müştərk dəyərlərə söykənən sıx əlaqələri humanitar, sosial müdafiə, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər və idman sahələrində daha da inkişaf etdirəcək və dərinləşdirəcəklər. Bu məqsədlə iki ölkənin aidıyyəti qurumları tərəfindən birgə davamlı fəaliyyətlər həyata keçiriləcəkdir.

Bu Bəyannamə Şuşa şəhərində 15 iyun 2021-ci il tarixində, Azərbaycan və türk dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

İttifaq üzvlərinin marağı prioritetdir

Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı ilə Mədəniyyət Nazirliyi arasında 2021-2023-cü illər üzrə sahə sazişi imzalandı. Vebinar formasında keçirilmiş imzalanma mərasimində hər iki tərəf sazişdə əksini tapmış öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün tam qüvvələri ilə çalışacaqlarını və buna nail olacaqlarını bəyan etmişlər.

Məlumat üçün deyək ki, artıq müddəti bitmiş saziş göstərdi ki, istər nazirlik, istərsə də həmkarlar ittifaqı götürdükləri öhdəliklərə məsuliyyətlə yanaşır və işçilərin maraqlarını prioritet sayır.

Respublika Komitəsinin aparat rəhbəri Mirzə Əlibəyov müxbirimizə bildirib ki, sahə sazişi əməkdaşlıq şəraitində həzırlandığından realıq ön planda olur. Biz, tərəfdaşlarımızla bərabər sayda nümayəndə təklif etməklə, müştərek ko-

missiya formalaşdırırıq. Respublika Komitəsinin yazdığı saziş layihəsi həmin komissiyaya təqdim olunur. Sonra həmin layihəyə nazirlikdə baxılır. Bəzi xırda dəyişikliklər təklif olunmaqla layihə əsasən bəyənilir.

Mirzə müəllim onu da vurğuladı ki, hazırkı saziş sələfindən xeyli dərəcədə fərqlənir. Bu da son iki ilə yaxın bir vaxtda üzləşdiyimiz COVID-19 və yaşadığımız Vətən müharibəsi ilə bağlı ortaya çıxan problemlərin həlli istiqamətində atılacaq addımlarla bağlıdır. Bu problemlərin azaldılması və aradan qaldırılması məqsədi daşıyan məsələlər sazişə əlavə olunmuşdur.

M.Əlibəyov bildirdi ki, saziş dinamikdir, dövrdə gedən proseslərə uyğun olaraq müəyyən korrekturalara məruz qala bilər. Bu korrekturanın əsasında təbii ki, ittifaq üzvlərinin mənafeləri duracaq.

AzMiU-nun rektoru təltif olundu

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMiU) rektoru, professor Gülçöhrə Məmmədova

Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqının "ATİAHİ - 100 il" yubiley döş nişanı ilə təltif olunub. Yubiley döş nişanını sahə Hİ Respublika Komitəsinin sədr müavini Mirzə Cəfərzadə təqdim edib.

M.Cəfərzadə təmsil etdiyi qurumun AzMiU ilə əlaqələrə həmişə böyük önəm verdiyini söyləyib, universitetdə təhsilin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində aparılan islahatları böyük rəğbətlə qarşıladıklarını diqqətə çatdırıb. Eyni zamanda o, AzMiU əməkdaşlarının sosial rifah halının yaxşılaşdırılması üçün universitet rektorluğunun gördüyü işləri xüsusi dəyərləndirib.

Rektor ona göstərilən diqqətə görə təşəkkürünü bildirib.

Onu da qeyd etmək ki, AzMiU-nun Azad Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Surxay Əliyev və Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Bayram Aslanov da TİAHİ-nin yubiley döş nişanına layiq görüləblər.

Yeni kollektiv müqavilə qüvvəyə mindi

İyunun 10-da "Bakı Metropoliteni" QSC-nin Təlim-Tədris Mərkəzinin akt zalında Metropoliten İşçiləri Həmkarlar İttifaqının (MİHİ) 2021-2023-cü illər üçün kollektiv müqavilənin qəbul olunmasına həsr olunmuş konfransı keçirilib.

Konfransı giriş sözü ilə açan MİHİ sədri Arif Mərdanov müqavilə müddəti bitdiyi üçün yeni müqavilənin hazırlanması, müzakirəsi üzrə işçi qrupunun fəaliyyəti barədə məlumat

verib. Prosedur qaydalarına əməl olunduqdan sonra yeni müqavilənin təqdimatı və müzakirəsinə başlanılıb. Yeni müqavilənin tam mətni ilə konfrans iştirakçıları MİHİ-nin əməyin hüquq müfəttişi Abdulla Acalov tanış edib.

"Bakı Metropoliteni" QSC işçilərinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, onların hüquq və mənafeələrinin müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsi və "Həmkarlar İttifaqları haqqında" qanuna uyğun olaraq, QSC rəhbərliyi ilə ikitərəfli məsləhətləşmələr zamanı əldə edilmiş razılığa əsasən, "Bakı Metropoliteni" QSC və Metropoliten İşçiləri Həmkarlar İttifaqı arasında 2021-2023-cü illər üçün kollektiv müqavilənin bağlanması barədə birgə qərar qəbul edilib. Bununla da tərəflərin 2019-2021-ci illər üçün bağladığı kollektiv müqavilə qüvvədən düşmüş hesab olunub.

Sonra konfrans səsvermə yolu ilə yeni kollektiv müqaviləni qəbul edib.

Təhlükəsiz iş şəraiti və sağlam əmək uğrunda

Əlbəttə, hər bir müəssisə gəlirlə işləməlidir. Bu, aksiomadır. Gəlir kimin və nə üçündür? Təbii ki, insanların yaşamaq hüququnu təmin etməkdən ötrü. Əməkdan gələn gəlir artıqca onun yaşayış səviyyəsi, rifah halı da yaxşılaşır. Etiraf etmək ki, bəzi işəgötürənlər, sahibkarlar, elə dövlət büdcəsindən maliyyələşən müəssisələrin rəhbərliyi iqtisadiyyatın son nəticədə insan amilinə xidmət etdiyini unudurlar. Məcəzi mənada desək, onlar fəaliyyətlərində iqtisadiyyatın inkişafını insana deyil, insanın daha çox iqtisadi yüksəlişə xidmət etməli olduğunu önə çəkirlər. Bu, dövlətimizin humanist siyasətinə ziddir. Belələrində qarşı dövlətimiz müvafiq qurumlar vasitəsilə sərt mövqe tutur. Bu mövqenin reallaşması, işçilərin təhlükəsiz iş şəraitində çalışması, onların əməyinin mühafizəsi istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülür. Bu işdə həmkarlar ittifaqları da, öz səlahiyyətləri daxilində, fəal iştirak edir. Müxtəlifformatlı tədbirlərlə "sağlam istehsalat" prinsipinin reallaşmasına töhfələrini verir. Belə tədbirlərdən biri də artıq Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının layihəsi olan "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" Respublika baxış-müsabiqəsidir. Artıq uzun müddətdir keçirilən bu müsabiqə ildən-ilə daha geniş miqyasda yayılmaqdadır. İqtisadi, sosial, mədəni və sair istiqamətli fəaliyyət sferalarında bu müsabiqəyə maraq böyükdür.

Bu maraq özünü sonuncu müsabiqənin gedişində də göstərdi. Ötən saylarımızda müsabiqənin qaliblərinin siyahısını, əksər təşkilatlarda qaliblərin mükafatlandırma mərasimi barədə materiallar dərc etmişdik. Bu sayımızda daha bir neçə qalib müəssisədə baş tutmuş mükafatlandırma tədbirindən hazırlanmış materialları oxucularımıza təqdim edirik.

Müdafiə tədbirlərinin səmərəliliyi

Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsində 2020-ci il üzrə "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" adı altında Respublika baxış-müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdə AHİK-in Əməyin mühafizəsi şöbəsinin müdiri Vladimir Arutkin və Respublika Komitəsinin sədri Cəmilə Səttarova çıxış etmişlər.

Qalib müəssisələrin - Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının prorektoru Rizvan Əliyev və C.Qaryağdıoğlu adına 9 saylı Uşaq Musiqi Məktəbinin direktoru Əfrasiyab Dadaşov çıxış edərək, diqqət və qayğıya görə AHİK-ə, onun sədri Səttar Möhbəliyevə təşəkkürünü bildirmişlər. Onlar təmsil etdikləri müəssisələrdə əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik istiqamətində və COVID-19 pandemiyası ilə bağlı müdafiə tədbirlərinin görülməsi barədə məlu-

mat vermişlər.

Sonda qaliblərə AHİK-in Fəxri Diplomu və qiymətli hədiyyələr təqdim edilmişdir.

Zaur HƏMİDOV,
Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin şöbə müdiri

Birinci olmaq asan deyil

Pandemiya bir çox sahədə olduğu kimi, xidmət sektorunda da müəssisələrin bir çoxunun fəaliyyətini dayandırdı. Ona görə də AHİK-in "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" Respublika baxış-müsabiqəsində Federasiyamızın xidmətinə daxil olan müəssisələrin əksəriyyəti iştirak edə bilmədi. İştirak edən müəssisələrdən yalnız yeddisi sənədlərini Federasiyanın nəzdində yaradılmış baxış-müsabiqə komissiyasına təqdim etdi. Federasiyanın texniki əmək müfəttişliyi və əməyin mühafizəsi komissiyası onlardan üçünün - "Anadolu qida" MMC (müəssisə rəhbəri Rafail Musayev), "Santes Makina Təsi-

sat İmalat Sanaye və Ticarət Limited" şirkəti (rəhbəri İlneş Özdemir), "Rəsmi -S" MMC-nin (rəhbəri Orxan Allahverdiyev) ötən il ərzində əməyin mühafizəsi sahəsində göstərdiyi fəaliyyətini daha yüksək dəyərləndirdi. Qeyd olundu ki, bu müəssisələrdə kollektiv müqavilələr bağlanmış, kollektiv müqavilələrdə əməyin mühafizəsinə dair bölmədə istehsalatın təhlükəsizliyinə xidmət göstərən ən kiçik məqamlar belə nəzərə alınmışdır.

Təhlükəsiz iş şəraiti yaratmaq üçün tələb olunan qədar vəsait ayrılmışdır. Bütün bunlara görə ki, həmin müəssisələrdə bədbəxt hadisələr baş verməmişdir. Bu da o deməkdir ki, hər üç müəssisədə çalışan ümumilikdə 500 işçinin sağlamlığı yüksək səviyyədə qorunmuşdur.

Bir neçə gün əvvəl Federasiyada qaliblərin mükafatlandırma mərasimi təşkil olundu. Onlara AHİK-in Fəxri diplomları və Federasiyanın qiymətli hədiyyələri təqdim edildi.

Roza EYUBOVA,
"Xidmət-İş" Hİ Federasiyasının təşkilat şöbəsinin müdir əvəzi

Uğurlarımız sıx əməkdaşlığın bəhrəsidir

AHİK-in "Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)" adı altında keçirdiyi Respublika baxış-müsabiqəsində "İnşaat-İş" Həmkarlar İttifaqının xidmətinə daxil olan

müəssisələrdən 19-u iştirak etmişdir.

"İstehsalat Tikinti Mexanizasiya Şirkəti" MMC bu müsabiqədə bütün göstəricilər üzrə fərqlənmiş və birinci yeri layiq görülmüşdür. MMC-də bu münasibətlə yığıncaq təşkil olunmuşdur. Yığıncaqda sahə Həmkarlar İttifaqının sədri Umud Hüseynov çıxış etmişdir. O, kollektivin yüksək nailiyyətlərindən danışdı.

Şirkətin direktoru Akif Nəbiyev işçilər üçün yaradılan gözəl şəraitə görə öz təşəkkürünü bildirdi. Şəhid ailələrinə, qazilərə və müharibə iştirakçılarına göstərilən yardım və qayğını, pandemiya dövründə əziyyət çəkən azteminatlı ailələrə edilən maddi yardımı vətənpərvərliyin yaxşı nümunəsi kimi qiymətləndirdi.

Sonra MMC-nin direktoru A.Nəbiyev çıxış edərək əldə olunan uğurların müəssisə rəhbərliyinin məhz həmkarlar ittifaqı ilə sıx əlaqədə, əməkdaşlıq şəraitində işləməsi sayəsində mümkün olduğunu söylədi.

Sonda müəssisə rəhbərliyinə AHİK-in Fəxri Diplomu və qiymətli hədiyyələr təqdim edildi. Bir neçə qabaqcıl işçiyə "İnşaat-İş" Həmkarlar İttifaqının Fəxri fərmanları verildi.

Əlməddin MƏMMƏDOV,
"İnşaat-İş" Hİ-nin baş texniki əmək müfəttişi

Beynəlxalq

İş yerində sosial müdafiə və təhlükəsizlik əsas hüquqlar kimi tanınmalıdır

Beynəlxalq Əmək Konfransının 109-cu sessiyasında çıxış edən İctimai Xidmət İnternasionalının (PSI) Baş katibi Roza Pavanelli bir sıra vacib məqamlara toxunub. O bildirib ki, keyfiyyətli ictimai xidmətlərin və işçilərin hüquqlarının bərpasına əsaslanan bərpa ilə dünya iqtisadiyyatı qaydalarının tamamilə dəyişdirilməsi vacibdir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının ilkin məlumatlarına görə, ötən il 115 min tibb işçisi həlak olub və hesablama hələ başa çatmayıb.

Bu, pandemiyanın yan təsiri deyil. Bu, ideoloji maliyyələşdirmənin və ictimai səhiyyənin özəlləşdirilməsinin onilliklər ərzində kök salmış cinayətidir, kadr çatışmazlığı və tibb işçilərinə ödənilən aşağı əməkhaqqının nəticəsidir.

Hər 30 dəqiqədən bir ölən bir tibb işçisi, sadəcə, ritorik hekayədə sadə rəqəm olur.

Hamı onları alqışladı və "qəhrəmanlar" adlandırdı. Buna baxmayaraq, onların mükafatları aşağı əməkhaqqı, təhlükəli iş və digər amillər oldu.

COVID-19 on beş ay ərzində sosial bərabərsizliyi daha da gücləndirdi. Lakin pandemiya ilə bağlı sabitləşmə qeydə alınan kimi "həmişə olduğu kimi işə qayıtmaq" global şüarı irəli sürüldü və mənfəətçi şirkətlər bundan istifadə etməyə başladı.

İctimai xidmətlərin bərpasını maliyyələşdirmək məqsədilə böyük vergi səffaflığı üçün mübarizə aparmağı vəd edən hökumətlər indi göz yumur və bizim aramızda əməkhaqqımızı və işimizi azaltmaq üçün razılığa gəlirlər.

Zəngin ölkələr mövcud olan bütün vaksinləri müsadirə edir və saxlayır, bir çoxları isə xəstə əhalini oksigen və digər əsas müalicə vasitələri ilə təmin etmək üçün mübarizə aparır.

Biz etiraf etməliyik ki, global, işgüzar uzun təchizat zəncirləri həyatı əhəmiyyətli

tibbi avadanlıq və mallardan asılılıq yaradıb və buna bir çox hökumətin hazır olmamasına görə məsuliyyət daşıyırlar.

Biz təchizat zəncirlərini azaltmalı və sənaye istehsalı siyasətini yenidən nəzərdən keçirməliyik ki, bu, hər bir ölkənin və onların yerli icmalarının ehtiyaclarına cavab versin.

İş yerində sosial müdafiə və təhlükəsizlik hamı üçün insan hüquqları kimi tanınmalıdır. Bu hüquqların həyata keçirilməsində tərəqqini izləmək lazımdır. Bu, daha çox resurs deməkdir, lakin yeni global fondlar icad etməyə ehtiyac yoxdur.

Bunun əvəzinə, bu problemlərin həlli sərt iqtisadiyyat və bərcə siyasətindən, eləcə də global vergi və beynəlxalq maliyyə sistemlərinin fundamental islahatından imtina etməyə səbəb olur.

PSİ, iqtisadiyyatımızı bərpa edərkən, səhiyyə və iqlim sahəsində digər gələcək böhranların qarşısının alınmasında bərabərsizlik problemini həll etmək məqsədilə doğru yol kimi korporasiyalar üçün 21 faiz minimal global vergi haqqında C.Bayden Administrasiyasının (ABŞ) təklifini alqışlayır.

Bundan əlavə, mutasiyalar mövcud vaksinləri səmərəsiz hala gətirməzdən əvvəl çox az vaxtımız var. "Hər kəs təhlükəsiz olana qədər heç kim təhlükəsiz deyil" və bu, varlı hökumətlərin TRIPS-dən imtina etmək barədə düşüncələrini dəyişdirmələri üçün kifayət etməlidir.

"Big Pharma" patent qorunmasının aradan qaldırılmasının yenilik təşviqini zəiflədəcəyini iddia edir. Lakin "Oxford / AstraZeneca" COVID peyvəndi tədqiqatlarının 97 faizi avropalı vergi ödəyiciləri tərəfindən maliyyələşdirilib, həmin dövrdə Pfizer isə federal hökumətdən zəngin təhəfələr alıb.

Buna görə də "AstraZeneca", "Pfizer" və "Johnson & Johnson" tərəfindən ödənilən ümumi məbləğ dividend şəklində və son 12 ay ərzində səhmdarlarına səhmlərin geri alınması vasitəsilə 1,3 milyard insanın peyvəndi üçün kifayət qədər oldadı və bu, bütün Afrika əhalisinə çatardı.

BƏT, sosial ədalət və layiqli əmək sahəsindəki mandatı ilə, COVID-19 böhranından sonra inklüziv və davamlı olan insana istiqamətlənmiş bərpanı təşviq edərək, cəsarət nümayiş etdirməli və beynəlxalq sistemdə aparıcı rol oynamalıdır.

"Keyfiyyətli iş və yaxşı ödənişli əməkhaqqı"

"Today's ruling is a step towards a fairer balance in favour of the human rights to strike and collective bargaining as opposed to the narrow individual interests of business"

ISABELLE SCHÖMANN:
ETUC ConfSecretary

SYNDICAT
EUROPÉEN
TRADE UNION

xidmət edəcəyinə zəmanət veriridi.

Danimarka şirkətinin Norveçdə bölməsi olan yük şirkəti "Holship Norge AS" müvəqqəti işçiləri işə götürərək bu müqaviləni pozmağa qərar verdi. Sazişi dəstəkləməyə çalışan Norveç Nəqliyyat İşçiləri Həmkarlar İttifaqı (NFT) "Holship Norge AS"-a məxsus gəmilərin boykotunu təşkil etdi. Norveç Ali Məhkəməsi boykotun qanunsuz olduğunu bildirdi.

Bu, biznesin maraqlarının və təndəşlərin hüquqlarından üstün tutan və işçilərin hüquqlarının daha da geriləməsinə səbəb olan qərarlardakı tendensiyanın bir hissəsidir.

NFT və Norveç Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası Avropa Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (ETUC) dəstəyi ilə işi AIHM-ə ötürdülər.

ETUC-un katibi İzabel Şemann qərarı şərh edərək deyib: "Bu qərar, dar fərdi sahibkarlıq maraqlarından fərqli olaraq, ədalətli əməkhaqqı və iş şərtləri ilə tətill və kollektiv danışıqlar üçün insan hüquqları lehinə daha ədalətli bir tarazlığa doğru bir addımdır.

Dokda işləmək həmkarlar ittifaqları kollektiv sazişləri qazanmadan əvvəl Avropada yaşamaq üçün ən aşağı ödənişli və ən təhlükəli yollardan biri idi və norveçli işçilər 1970-ci illərin qəddar şərtlərinə qayıtmaqdan imtina edərək haqlı idilər.

Bunu edə bilməmək Norveçdə zəhmətkeşlərin hüquqlarına dair vaxtın geri dönməsi ilə yanaşı, həm də bütün dünyada məsuliyyətsiz işəgötürənlərin faydalana biləcəyi bir boşluq verəcəkdir.

Lakin təcrübədə məhkəmə qərarının nəticəsi əvvəlki tək insan hüquqlarını, əsasən iqtisadi arqumentlərə istinad etməklə məhdudlaşdırmaq üçün xeyli dərəcədə azadlıq verir.

Bu halda Avropanın qarşısında duran seçim nəzərdə tutulur: kollektiv danışıqlar vasitəsilə keyfiyyətli və yaxşı ödənişli əmək üzərində qurulmuş iqtisadiyyat, yaxud Avropanın sosial modelini korlayacaq və bərabərsizliyi əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirəcək minimum əməkhaqqı və təhlükəsizlik uğrunda yarış."

Əməkdaşlığa dair danışıqlar aparıldı

İyunun 10-da Bakı Ekspo Mərkəzində 14-cü Azərbaycan Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı ("Caspian Agro 2021") sərgisi öz işinə start verib. Bu, koronavirus pandemiyasının səbəb olduğu ikillik fasilədən sonra ənənəvi formatda keçirilən ilk sərgidir. "Caspian Agro 2021" sərgisi ilə paralel olaraq, 26-cı Azərbaycan Beynəlxalq Qida Sənayesi ("Interfood Azerbaijan 2021") sərgisi də keçirilir.

"Kənd-Qida-İş" Hİ Federasiyasının sədri Tofiq Quliyev sərgidə iştirak etmiş, Federasiyanın üzv təşkilatlarının - "Azərsun Holding" MMC, "Az - Granata" MMC və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində olan "Aqroservis" ASC - nin nümayəndələri ilə iş prosesi haqqında söhbət etmiş, onlara işlərində uğurlar arzulamışdır. Bundan

əlavə, Federasiya sədri və fəalları təmsil olunan yerli və xarici sahibkarlarla birgə əməkdaşlığa dair danışıqlar aparmışlar.

Tibb işçiləri mükafatlandırıldı

Koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxma riski yüksək olan əhali qrupları arasında vaksinasıya tədbirləri uğurla həyata keçirilməkdədir. Həmin tədbirlərin sürətləndirilməsi məqsədilə fəaliyyət göstərən sayyar briqadaların tərkibində tibb müəssisələrinin işçiləri peyvəndləmə prosesində fəal iştirak edirlər.

Səhiyyə İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi tərəfindən sayyar briqadaların tərkibində peyvəndləmə prosesində fəal iştirak edən 168 nəfər Hİ üzvü - tibb və qeyri-tibb işçiləri mükafatlandırılmışdır.

Metropolitençilərin qan donorluğu yüksək qiymətləndirildi

Qan donorluğu hərəkatında metropolitençilərin fəal iştirakı növbəti dəfə yüksək qiymətləndirilərək mükafata layiq görülüb. Tibbi Ərazi Bölmələri İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) dəstəyi ilə Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzində "Həyat xilas etmək qanımızdadır" de-vizi altında keçirilən tədbirdə mükafat Metropoliten İşçiləri Həmkarlar İttifaqının sədri Arif Mərdanova təqdim olunub.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Assambleyasının 2005-ci ilin mayında könüllü qan donorluğunu dəstəkləyən bəyanatı ilə hər il iyunun 14-ü Ümumdünya qan donoru günü kimi qeyd edilir. Təhlükəsiz qan, onun komponentləri və preparatları hər il minlərlə ağır xəstəni, bədbəxt hadisələr zamanı həyat üçün təhlükəli xəsarət alanları, dünyaya yeni gələn körpələri ölümdən xilas etməyə kömək edir.

Azərbaycanda bu məsələ könüllülük prinsipi ilə son illərdə xüsusi vüsət alıb. Bu mənada Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə insanpərvərliyin, mərhəmətin ən yüksək təəcəllası olan donorluq bu gün cəmiyyətimizdə ehtiramla qarşılanan kütləvi həmrəylik nümunəsinə çevrilib.

"Hemofiliya və talassemiya irsi qan xəstəliklərinə düşər olmuş şəxslərə dövlət paygisi haqqında" qanuna müvafiq olaraq, xəstə uşaqlara yardım göstərilməsi kimi insanpərvərlik nümunəsi bu xüsusta daha çox diqqət çəkir. Şanlı

Zəfər təntənəsi ilə yekunlaşan 44 günlük Vətən savaşı dövründə də xalqımız bu birliyi bir daha əyani nümayiş etdirdi.

Bu xeyirxah missiyada "Bakı Metropoliteni" QSC-nin əmək kollektivi də yaxından iştirak edir. Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar arasında Metropoliten İşçiləri Həmkarlar İttifaqının təşəbbüsü ilə 2015-ci ildən başlayaraq talassemiya xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqlara yardım məqsədilə qanvermə kampaniyasının müntəzəm keçirilməsi, eləcə də dövrün, cəmiyyətin çağırışı ilə müxtəlif kampaniyalarda fəallıq daim aidiyyəti qurumlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Təqdim olunan mükafat metropolitençilərin ictimai fəallığına verilən daha bir qiymətin bariz nümunəsidir.

Üzv təşkilatlarda maarifləndirici görüşlər

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin baş mühasibi Mehman Məmmədov "Həmkarlar ittifaqı büdcəsi vəsaitlərinin formalaşması, xərcənmə istiqamətləri və şərtləri haqqında" təlimatın təşviqi məqsədilə bölgələrdə görüşlər keçirib.

Gəncə şəhəri, Samux, Göygöl, Gədəbəy, Şəmkir, Qazax, Daşkəsən rayonlarında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyindəki müəssisə və qurumlarda fəaliyyət göstərən ilk həmkarlar ittifaqı komitələrinin sədrləri və mühasibləri ilə keçirilən görüşlərdə maarifləndirici fikir mübadiləsi aparılıb, maliyyə münasibətlərinin təlimatı uyğun qurulmasının əsas meyar kimi götürülməsi vacibliyi vurğulanıb.

Təlimat həmkarlar ittifaqı büdcəsinin gəlirləri, xərcləri, mədəni-kültəvi, idman tədbirlərinin keçirilməsi, maddi yardımların ayrılması, təsərrüfat işlərinin görülməsi, fəalları mükafatlandırılması, üzvlük haqlarının yuxarı həmkarlar ittifaqı təşkilatına ayrılması və sair istiqamətlər üzrə müəyyənləşib.

Görüşlərdə bu tələblərə dəqiq əməl olunması ilə bağlı fikirlər də səsləndirilib. O da qeyd olunub ki, KTN-in Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə fəaliyyətin daim təkmilləşdirilməsi məqsədinə xidmət edən belə maarifləndirici görüşlərin keçirilməsi bundan sonra da davam etdiriləcək.

Bu günlərdə Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Hacıqabul Rayon Komitəsinin sədri Kifayət Əmirbəyovanın 65 yaşı tamam olub.

O, M.F. Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Rus Dili və Ədəbiyyatı İnstitutunda (indiki Bakı Slavyan Universiteti) "rus dili və ədəbiyyatı müəllimi" ixtisası üzrə ali təhsil alıb. İnstitutu bitirdikdən sonra təyinatı üzrə doğma Hacıqabula qayıdıb və Muğan qəsəbə tam orta məktəbində ixtisası üzrə əmək fəaliyyətinə başlayıb. Bir müddət Əli Bayramlı (indiki Şirvan) Şəhər Təhsil Şöbəsinə metodist, sonra isə Şəhər Partiya Komitəsinə məsul vəzifədə çalışıb. 1986-

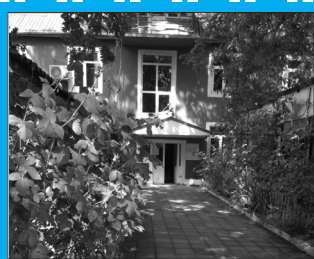
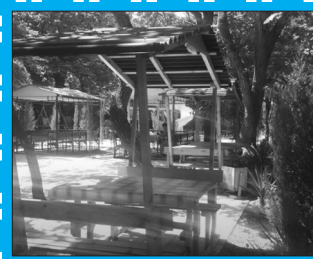
Təbrik

cı ildə Maarif, Ali Məktəb, Elmi İdarə İşçiləri Həmkarlar İttifaqı (indiki TİAHI) Əli Bayramlı Şəhər Komitəsinin sədri seçilib.

1990-cı ildən TİAHI Hacıqabul Rayon Komitəsinin sədri vəzifəsində çalışır. Kifayət Əmirbəyovanın həmkarlar itttifaqı fəaliyyətində və təhsil sahəsində xidmətləri yüksək qiymətləndirilib. O,TİAHI Respublika Komitəsinin Fəxri Fərmanı, Azərbaycan Respublikasının "Qabaqcıl təhsil işçisi" döş nişanı, "Həmkarlar ittifaqlarında xidmətlərinə görə" medalı və "ATİAHI-100 il" yubiley döş nişanı ilə təltif edilib.

Kifayət xanımı yubiley yaşı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, şərəfli işində ona yeni-yeni uğurlar arzulayırıq!

Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi

"Səyahət" (Nabran) İstirahət Mərkəzi dəvət edir

"Səyahət" İstirahət Mərkəzi "Dostluq" Turist Bazasının yaxınlığında yerləşir. Pandemiya zamanı karantin qaydalarına uyğun olaraq turist qəbulu həyata keçirilir.

Sahilə və meşəyə çıxışları var.

Turistlərə yüksəkixtisaslı peşəkar aşpazlar və ofisialntlar xidmət göstərir.

Gündə üç dəfə yemək verilir.

Səhər naharının menyusuna təbii bal və qaymaq da daxildir. Həftədə iki dəfə kabab verilir.

Otaqlarda kondisioner, televizor, soyuducular qoyulub.

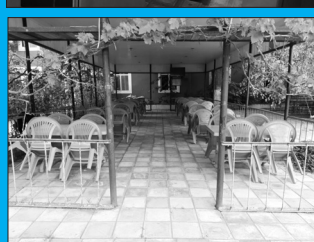
İsti və soyuq su daimidir.Turistlər müxtəlif növ ayləncələrlə məşğul olmaq imkanına malikdirlər.

İstirahət mərkəzi may ayının 25- dən turistləri qəbul edir.

Bir nəfər üçün bir günün qiyməti, otaqlardan asılı olaraq, 30-35 AZN-dir. Ödənişlər nağd və köçürmə yolu ilə həyata keçirilir.

İstirahət mərkəzi Wi-fi ilə təmin olunub.

Əlaqə telefonları: (050/055/070) 334-66-96

Qəhrəmanlarımızın məşğulluğuna birgə dəstək olaq

Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuzun möhtəşəm Zəfər əldə etdiyi Vətən müharibəsi şəhidlərinin ailə üzvlərinin və bu müharibədə yaralanmış qəhrəmanlarımızın bütün sahələrdə dəstəklə təmin olunması üçün genişmiqyaslı işlər aparılır. Bununla bağlı yeni kampaniyalardan biri də məşğulluq marafonudur, artıq bu kampaniyaya start verilib. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən verilən məlumata görə, hazırda bu marafona 54 işəgötürənə qoşulub. İşəgötürənlər mövcud olan və yeni yaradıcıları, müxtəlif peşə sahələrini əhatə edən 76 vakansiyanı müvafiq elektron platformaya daxil ediblər. Bəs, görəsən, "Məşğulluq marafonu"nun başladılmasında əsas məqsəd nədir? Hansı kateqoriya-dan olan qazilər işlərə cəlb oluna-caq? İşəgötürənlərə hansı güzəştlər nəzərdə tutulur? Orqanizmin müəyyən funksiyasını itirən müharibə əlillərinin gələcəkdə işlə təminatı üçün hansı tədbirlər görü-lə bil-lər?

Suallarımızı millət vəkili **Musa Quliyev** və Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası İcraiyyə Komitəsinin sədri **Sahib Məmmədov** cavablandırıb.

M.Quliyev bildirib ki, bu təşəbbüs-

sün əsas məqsədi Vətən müharibəsində şəhid olmuş şəxslərin ailə üzvlərinin və hərbi əməliyyat zamanı yaralanmış qəhrəmanlarımızın işəgötürənlər tərəfindən müxtəlif peşə sahəsi üzrə məşğulluğunu təmin etməkdir. Hazırda Azərbaycanda büdcədən maliyyələşən 3700-dən çox təşkilat fəaliyyət göstərir: "Bu müəssisələrdən hər biri ən azı 2-3 şəhid ailəsi üzvünü və qaziləri işə götürərsə, biz bu missiyanı uğurla tamamlaya bilərik. Mən Azərbaycandakı sahibkarlara, Azərbaycan-Amerika Ticarət Palatasına, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Türkiyə şirkətlərinə, özəl şirkətlərə də müraciət edirəm. Biz bu missiyanı həyata keçir-

sək, dünyada da bəyan edəceyik ki, Azərbaycan dövləti, vətəndaşı şəhidinin, qazisinin yanında-dır. İşəgötürənlər, hansılar ki, şəhid ailə üzvlərini və Vətən müharibəsində yaralanmış qaziləri işlə təmin etmək

istəyirsə, xüsusi yaradılmış elektron platforma üzərindən bununla bağlı vakant məlumatı ora daxil edə bilərlər. Mən hamını bu marafonda iştirak etməyə dəvət edirəm".

S.Məmmədov isə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin belə təşəbbüs-lərinin daha çox olacağını vurğula-dı. Bildirdi ki, "Qəhrəmanlarımızın məşğulluğuna birgə dəstək olaq!" devizi altında keçirilən bu marafon Bakı və bölgələrdə də böyük maraqla qarşılanıb. Burada əsas prioritet şəhidlərimizin ailə üzvlərinin, Vətən müharibəsində yaralanmış qazilərimizin potensialına uyğun işlərə cəlb edilməsidir. Lakin bu sahədə çox ciddi problemlər var.

Vətən müharibəsi zamanı yaralanmış, yaxud yaralanmayıb, amma döyüşdə iştirak edib sonradan iş-siz qalan insanlar var. Bu marafon isə bütün qazilərimizin işlərə cəlb edilməsinə yönələn bir təşəbbüsdür. Bunun üçün ilk növbədə işə layiqli iş yerləri olmalıdır. Belə ki, hər kəsin ixtisasına, peşəsinə, bacarığına uyğun vakant yerlər olma-lıdır. Bəzən iş yeri olur, amma ixti-sasa uyğun şəxs tapılmır, bəzən isə tamamilə əksinə olur. Yəni ixti-sası var, amma ona uyğun iş yeri tapılmır. Çətin proses olsa da, bu marafonun müsbət nəticələrinin olacağına ümid edirik. Orqanizmin funksiyalarının itirilməsinə görə həmin şəxsin bacarığına uyğun iş yerləri tapılmalıdır.

S.Məmmədov xarici ölkələrdə də bu proseslərin necə getdiyini maraqla izlədiyini bildirdi. Dedi ki, orada sosial müəssisələr yaradılıb, işəgötürənlər ilə danışılır və müharibə əlillərini işlə təmin edirlər. Onlara sağlam insanın tam əməkhaqqısını ödəyirlər. Bu şəxslərin orqanizminin müəyyən funksiyalarında problemlər olduğu üçün hasilat norması sağlam insanın işlədiyindən az olur. Lakin yerdə qalan hasilat normasını dövlətin yaratdığı fond ödəyir. Xaricdə müşahidə etmişəm ki, peşə əmək qabiliyyətini 80 faizə qədər itirmiş, hətta daha çox

itirmiş şəxslər belə, müxtəlif üsullar ilə işlə təmin edilir. Hərəyə uyğun bir iş tapılır və bununla da həmin şəxs aktiv dəstək göstərilir. Beləliklə, in-teqrasiya prosesi gedir, həmin şəxs cəmiyyətdən geri qalmır, eyni zamanda həm cəmiyyət üçün fayda verir, həm də öz-ü üçün pul qazanır.

Əlillik qrupundan asılı olmayaraq, əlillərə 43 gün, Vətən qarşısında xidmətləri olan qazilərimizə isə 46 gün məzuniyyət verilir. Bütün bunların xərcini işəgötürən çəkməlidir. Tədricən bundan imtina etmək lazımdır. Çünki bu zaman belə şəxsləri işə götürməyə sahibkarlar həvəsli olmur. İşəgötürənlərə də müəyyən imtiyazlar verilməli, güzəştlər olunmalıdır. Xarici ölkələrdə bütün bu imtiyazlar dövlət tərəfindən yaradılmış xüsusi fond-lar hesabına ödənilir. Əmək qabiliyyəti olmayan insan yoxdur. Məsələn, sovet dövründə görmə qabiliyyətini itirmiş, eşitmə və hərəkət məhdudiyyətləri olan şəxslər üçün də istehsalat müəssisələri var idi. Bu müəssisələr o dövrün standartlarına uyğun təşkil olunmuşdu. Hazırda da belə müəssisələri müasir standartlara uyğun daha mümkün olar.

Gülöyşə MƏMMƏDLİ

Hüquq məsləhətxanası

İntizam tənbehi vaxtından əvvəl götürülə bilərmi?

Səlim MƏMMƏDOV, Sumqayıt şəhəri.

- Əmək Məcəlləsinin 10-cu maddəsinə əsasən, əmək intizamına və müəssisədaxili intizam qaydalarına əməl etmək işçinin əmək müqaviləsi ilə əsas vəzifələrindən biridir.

İşçi bu vəzifələrini yerinə yetirmədikdə, öhdəliklərini icra etmədikdə intizam məsuliyyətinə, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda isə digər məsuliyyətə cəlb edilir.

İntizam tənbehinin müddəti və vaxtından əvvəl götürülməsi qaydası Əmək Məcəlləsinin 190-cı maddəsi ilə müəyyən edilmişdir.

İntizam tənbehi verilən gündən altı ay müddətində qüvvədə olur.

İşçi verilən intizam tənbehindən nəticə çıxararaq əmək funksiyasını yüksək səviyyədə yerinə yetirərsə, müəssisədaxili əmək və intizam qaydalarını pozmazsa, işəgötürən işdə

fərqləndirilmə qaydasında intizam tənbehini vaxtından əvvəl öz əmri (sərəncamı, qərarı) ilə ləğv edə bilər.

İşçi intizam tənbehi verilərkən işəgötürən tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinin və onun hüquqlarının pozulduğunu iddia edərsə, Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada fərdi əmək mübahisəsinin həlli üçün məhkəməyə müraciət edə bilər.

İntizam tənbehinin qüvvədə olduğu müddət ərzində əmək funksiyasını yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirdiyinə, müəssisədaxili intizam qaydalarına əməl etdiyinə görə, işçi Məcəllənin 185-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hər hansı həvəsləndirmə vasitələri ilə mükafatlandırılırsa, həmin mükafatlandırıldığı gündən ona verilmiş intizam tənbehi qüvvədən düşmüş hesab edilir.

Sorğuları şərh etdi: AHİK-in Hüquq şöbəsi

Məzuniyyətdən qayıtdıqdan sonra mühasibatlıq tərəfindən əməkhaqqımdan müəyyən məbləğ tutulma oldu. Səhv hesablanıb dedilər. Bu zaman mənim razılığım alınmadı. Qanunvericilikdə belə hal necə tənzimlənir?

Rauf HACIYEV,Oğuz rayonu.

- Əmək Məcəlləsinin 175-ci maddəsində (Əməkhaqqından tutulmalara yol verilən hallar və bunun icrası qaydası) nəzərdə tutulur ki, əməkhaqqından müvafiq məbləğlər, bu maddə ilə müəyyən edilən hallar istisna edilməklə, yalnız işçinin yazılı razılığı ilə, yaxud məhkəmənin qərarı ilə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş icra sənədləri üzrə tutula bilər.

İşəgötürənin sərəncamı ilə mühasibatlıq tərəfindən ehtiyatsızlıqla səhvən yerinə yetirilən riyazi əməliyyatlar nəticəsində artıq verilmiş məbləğlər işçinin əməkhaqqından tutulur.

Nikaha düşən zaman soyadı dəyişmək vacibdirmi? Bunu qarşı tərəf tələb edə bilərmi?

Sevinc QƏNİYEVA, Şəki şəhəri.

- Ailə Məcəlləsinin 30-cu maddəsinə əsasən, ər-arvad öz arzuları ilə onlardan birinin soyadını özləri üçün ümumi soyad seçə, yaxud onlardan hər biri nikahdan əvvəlki soyadı saxlaya və ya öz ərinin (arvadının) soyadını öz soyadı ilə birləşdirə bilər. Nikaha daxil olanların biri və ya hər ikisi qoşa soyada malik

olduqda soyadların birləşdirilməsinə yol verilmir.

Ər-arvadın birinin soyadının dəyişdirilməsi digərinin soyadının dəyişdirilməsinə səbəb olmur.

Nikah pozulduqda ər (arvad) ümumi soyadlarını saxlamaq və ya nikahdan əvvəlki soyadını bərpa etmək hüququna malikdirlər.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Sahibkarlıq, Özəl Elm və Yüngül Sənaye İşçiləri HİRK-in sədri Məhəmmədəli Salmanov və aparat işçiləri sahə Hİ Ağsu Rayon Komitəsinin sədri Hakim Abdullayevə anası

NÜBAR xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Mədəniyyət İşçiləri Hİ Şəki Rayon Komitəsinin sədri Rəhman Məmmədov sahə Hİ Qazax Rayon Komitəsinin sədri İsgəndər Qurbanova anası

ZENFİRA xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baş redaktor:

AQİL DADAŞOV

Təsisçi:

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası

Qeydiyyat № 147

Tiraj: 7693

Sifariş: 1090

Redaksiyanın ünvanı:

Bakı - 1005,

Gəncilər meydanı 3

Telefonlar: 492-75-55; 492-42-47

"Azərtürk Bank"

Hesab nömrəsi:

AZ08AZRT3809001944

0000132001

Kod: 5:0:7:6:9:9

VÖEN: 1700349431

İndeks: 0271

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılmış, səhifələnməmiş və "Azərbaycan" Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunmuşdur. e-mail: ulfet-az@mail.ru www.ulfet-az.com Sərbəst qiymət